

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

APJUNGĖS

AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS

680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

Copyright

XXXIX. Nr. 49

Redakcija: GLenmore 5-7281

PENKTADIENIS (FRIDAY) LIEPOS — JULY 9 D., 1954 M.

Administracija: GLenmore 5-7068

10 CENTŲ

Vincas Krėvė Mickevičius mirė

Liepos 7 dieną 6 val. ryto, išiktas širdies smūgio, mirė Vincas Krėvė Mickevičius savo gyvenamoj vietoj netoli Philadelphijos.

Nuo penktadienio 3 val. pp. pašarvotas Bigeno laidotuvių patalpoje Philadelphijoje. Laidojamas šeštadienį, Mišios 10 val. ryto šv. Kazimiero bažnyčioje. Palaidotas bus šv. Kryžiaus parapijos kapuose.

★

V. Krėvė gimė 1882 m. spalio 17 Subartoniu k. Merkinės parapijoje. Mokėsi Vilniaus kunigų seminarijoje. Jos nebaisęs, išlaikė gimnazijos egzaminus 1904 Kazanėje, paskui iki 1908 mokėsi Kijevo, Vienos ir Lvovo universitetuose. Baigęs aukso medaliu, buvo siūlomas likti Kijevo universiteto profesūrai rengtis. Bet viena sąlyga — atsisakyti nuo katalikų tikėjimo. Ją atmetęs, tenkinosi gimnazijos mokytojo vieta Baku mieste. Taip pragyveno Rusijoje iki 1920.

Grįžęs į laisvą Lietuvą, ėjo trimis keliais — profesoriaus, visuomenininko ir rašytojo. Jis buvo slavų literatūros profesorius Kauno ir Vilniaus universitetuose ir ilgametis humanitarinio fak. dekanas. Visuomenės reikalais taip pat domėjosi ir juose dalyvavo: buvo vienas iš pirmųjų patriotinės šaulių Sąjungos veikėjų, o linkdamas į rusų kultūrą, paskui buvo sovietinių tautų kultūrom pažinti draugijos pirmininkas. Tada nesusingaudė, kad tokiu vardu draugija turėjo būti maskuota priemonė sovietinei propagandai. Dėl tos pat priežasties jis paimtas ir okupuotai šv. Udarųtoje paleckinėje valdžioje užsienių reikalų ministeriu bei Paleckio pavaduotoju. Kai po pasikalbėjimo su Stalinu ir Molotovu Maskvoje, pamatė tikrą tiesą, pasitraukė iš tos valdžios, o paskui ir iš Lietuvos antru kartu okupantui ateinant.

Tikrasis Krėvės kelias buvo rašytojo. Pradėjo rodytis savo originaliais pasakojimais nuo 1906 ir plunksnos nemetė iki dabar. Jo raštų išleista 12 tomy. Tarp savo amžininkų Lietuvoje Krėvė yra giliausias ir šakočiausias rašytojo talentas.

Atkiles į Ameriką, savo buvusio kolegos prof. Senno pastangom, įsitaisė Philadelphijos un-te rusų literatūros dėstyti. Bet jau pasitraukęs ir savo 70 metų sukaktis švęsdamas, sakė neturįs vilties Lietuvą pamatyti. Toji viltis galutinai dingo šį trečiadienio rytą.

Mirties proga apie Krėvę plačiai ir gražiai parašė "N. Y. Times" ir įdėjo foto. Suminėjo taip pat ir "Herald Tribune".

SOVIETAI IŠSIGANDO TEISMO

Paryžiuje ispanų dailininko Picasso, proboševikiško, paveikslų parodoje sovietai buvo atgabėję 37 jo paveikslus. Viena rusų emigrantė pažino, kad tai tie patys paveikslai, kuriuos bolševikai buvo pagrobė iš jos tėvo. Ji padavė teismui skundą. Sovietai, nieko nelaukdami, paveikslus iš parodos, nusigabeno į savo atstovybę.

Vincas Krėvė Mickevičius

Neslepama kapituliacija Indokinijoje

Indokinijoje prancūzų ir komunistų karinės vadovybės atstovai vis tebesidera dėl paliaubų techninių sąlygų.

Tuo tarpu prancūzai atitraukė savo kariuomenę iš Raudonosios upės deltos ir ją sutelkė srityje tarp Hanoi ir Haiphong, pasilaikydami išėjimą į jūrą. Dešimtys tūkstančių gyventojų bėga. Komunistų divizijos žygiuoja iš paskos. Į jų rankas tenka dabar du trečdaliai derlingosios ryžių žemės.

Vietnamo politikai Prancūzijos pasitraukimą laiko Vietnamo išpardavimu, Prancūzijos sutartu su komunistais slaptuo-

se pasitarimuose Ženevoje.

Amerikos valstybės departamentas paskelbė, kad tai padaryta be jo žinios. Resp. lyderis Knowlandas pavadino tai Prancūzijos "neslepama kapituliacija", kurioje atiduoda komunistam 10 mil. žmonių.

VOKIETIJA REIKALAUJA RYTPRŪSIŲ

Hannoveris, Vokietijoje, liepos 4 buvo mitingas, kuriame buvo reikalaujama Rytprūsių prijungti prie Vokietijos. Vyriausybės vardu kalbėjo bendriesiems reikalams ministeris Kaiser.

VAKARAI DAVĖ LAISVĘ 9, SOVIETAI ATEMĖ 10

Sovietų pavergtųjų Centro ir Rytų Europos kraštų laisviniom akcijai vadovaujanciu treninių iniciatyva liepos 1-ji paskelbta Laisvės Diena. Ta proga išleistoje deklaracijoje reiskiamas tvirtas įsitikinimas, kad sovietinė vergija turės baigtis; kad pavergtųjų kraštų byla yra kartu ir laisvųjų kraštų byla, nes grėsmė tebėra visiems kraštams; kad Europos tautos po išlaisvinimo turės glaudžiai bendradarbiauti, ir kad turi būti garantuotos asmenims ir tautoms trys pagrindinės laisvės: 1. laisvė nuo vidaus tirionijos bei išnaudojimo, 2. laisvė nuo svetimųjų primestos valdžios ir 3. laisvė nuo karo rizikos bei ūkinės krizės.

Deklaracija buvo paskelbta liepos 1 prie Laisvės statulos, kur garbės sargyba ėjo JAV ginkluotųjų pajėgų visų ginklorūšių atstovai. I-sios armijos orkestras sugrojo Amerikos ir Prancūzijos himnus. Žodį tarė Žemutinio Manhatteno d-jos prezidentas, raštu sveikinimus atsiuntė valstybės sekr. J. F. Dulles, JAV atstovas prie UNO H. C. Lodge, senato resp. lyderis sen. W. F. Knowland, sen. Ive, New Yorko valstybės gubernatorius ir miesto burmistras.

Sovietų pavergtųjų Europos kraštų vardu kalbėjo Lietuvos Laisvės K-to pirm. V. Sidziuskas pabrėždamas, kad po paskutinio karo Vakarų demokratijos suteikė 9 kraštams

Išeiti ar ne iš Jungtinių Tautų?

Washingtonė laikoma, kad Indokinijoje Prancūzija kapituluoja. Karo vadovybėje svarstoma pagalba Prancūzijai, prireikus visai pasitraukti iš Haiphong, iš to Azijos Diunkirchen. Taip pat svarstoma sustabdyti karinių priemonių ir medžiagų pagalbą, nes jos gali tekti komunistam.

KOMUNISTAI KURSTO IR TUNISE

Tunise, Prancūzijos protektorate Afrikoje, atgijo neramumai, užmušinėjimai, bombų sprogdinimai. Savo igulas prancūzai sustiprino 2,000 parašutinininkų. Prancūzai kaltina Vengriją, kad per jos radiją arabų kalba kurstomi neramumai.

IŠKRAUSTĖ ŠNIPUS

Amerikos vyriausybė liepė išvažiuoti trim sovietų atstovybės tarnautojams kaip šnipams. Maskva atsisteidama iškraustė du Amerikos tarnautojus.

BĖGA, KAS GALI

Lenkijos laivo "Batory" Kopenhagoje vėl du pareigūnai pabėgo ir paprašė Daniją globos. Prieš metus pabėgo Anglijoje to laivo pats kapitonas Cwiklinski.

AR JAU VIETOJ LEKSTELIŲ?

Britų lėktuvu nuskrudus nuo kranto 150 mylių birželio 30 pasirodė kažkokis neaiškus daiktas, apsuptas šešių kitų mažesnių daiktų. Jie buvo per 5 mylias nuo lėktuvo. Kai britai alarmino amerikiečių kovos lėktuvą, paslaptinęjį daiktai dingo.

laisvę, kai tuo pačiu laiku rusų komunizmas prarijo 10 kraštų. Pirminė ir būtina sąlyga dėl geresnių santykių su vakarais, būtent — rusai turi pasitraukti iš užimtųjų kraštų.

Iškilmės buvo baigtos "Dieve, laimink Ameriką", grojant orkestrui ir giedant operos solistei J. Novotna.

SUKILELIU ARMIJOS vadas pulk. Carlos Castillo Armas (su aklinais) laukė savo fronto būstinę prieš vykdamas į Guatemala City, kur jis buvo išdidingai sutiktas.

AMERIKA PRIEŠ KINJOS PRIEMIMĄ

Politinėje vadovybėje laukiama, kad su rudens sesija Jungtinėse Tautose Maskva pradės naują žygį — įvesti kom. Kiniją į JT.

Šitas klausimas aštriausiai svarstomas Amerikos valdžioje. Visi sutaria, Amerika turi griežtai pasipriešinti ir Kinija neturi būti priimta į JT. Kad Kinija būtų priimta, JT pilnatyje ji turi gauti du trečdalius balsų, o Saugumo Taryboje užtenka veto jai sukludyti. Valdžios sluoksniuose tebetikima, kad Amerika jau dabar turinti apie 27 valstybių nusistatymą prieš Kiniją.

UŽ IR PRIEŠ PASITRAUKIMĄ IŠ JT

Tačiau nuomonės griežtai suskilo tarp Kongreso ir vyriausybės žmonių, kas daryti tada jeigu Kinijai pasisektų įeiti į JT. Sen. Knowlandas, daugumos lyderis, pareiškė, kad jis tada atsiskaks nuo lyderio pareigų ir visas jėgas skirs tam, kad Amerika iš tokių Jungtinių Tautų pasitrauktų. Jo pareiškimui senate pritarė ir demokratų lyderis.

Priešingai pasisakė valstybės sekretorius Dulles. Jis aiškino, kad toks pasitraukimas reikštų Amerikos izoliaciją, o to ir siekia jos priešai.

Liepos 7 ir prez. Eisenhoweris pareiškė, kad "asmeniškai" jis yra prieš Kinijos priėmimą

į JT ir mano, kad 95% gyventojų Amerikoje yra tos pačios minties. Tačiau jeigu taip įvyktų, tai darant bet kokias išvadas reikia pirma gerai pagalvoti, ar Amerika ne daugiau naudotų pasauliui ir taikai padarytų, jose pasilikdama.

Po prezidento pareiškimo sen. Ferguson, resp., vistiek pasakė: "Prezidento nusistatymą suprantu, bet aš pats esu už tai, kad Kongresas tuojau pat paskelbtų savo nusistatymą pasitraukti iš JT, jei būtų priimta raudonoji Kinija."

SAM W. REYNOLDS iš Omaha Neb., turtingas anglių pirklys, pasidarius senatorium vietoj neseniai mirusio Nebraskos respublikonų senatoriaus Hugh Butler.

Komunistai kariuomenėje

Senato komisija tyrinėja komunistų veiklą Amerikos kariuomenėje paskutinio karo metu. Kad jų ten buvo, paaiškėjo ir iš to, jog du klausimieji nesutiko atsakyti, ar jie priklausė komunistų partijai; vienas prisipažino buvęs. Kiti liudininkai parodė, kaip raudonoji propaganda buvo varoma per kariuomenės informacijos tarnybą.

KAIP KRIMINALEJ FILMO

Clevelande liepos 6 lėktuve įsiveržė į lakūno kabiną vaikinai su revolveriu. Lakūnas buvo pirmesnis, kuris paleido šūvius į vaikiną. Tas mirė nugabentas į ligoninę. Prie lėktuvo durų stovėjo sargybos jo brolis, kuris buvo suimtas. Išaiškinta, kad nušautasis turėjo 15 metų, o jo brolis 12. Juodu sugalvojo nukeliauti į Meksiką darbo ieškoti, ir tam reikalui rorėjo priversti lakūną skristi į Meksiką. Jie manė, kad užleis tik pagarsinti. Gąsdintojo ir revolveris pasirodė neužtaisytas.

MĖSOS LAISVĖ

Anglijoje nuo liepos mėn. panaikintas mėsos racionavimas, trukęs 14 metų. Tačiau mėsa iš karto pabrango, ir protestuodamos prieš tai, šeiminiškės mėsos neperka.

AMERIKOS PROTESTAS

Amerika pareiškė Čekoslovakijai griežčiausios formos protestą prieš jos neginkluotųjų karių pagrobimą.

DU BAIGIA KOVĄ, KAD JŲ PRIEŠAS LAIMĖTŲ

Laisvė prieš kolonistinius siekimus • Idealistas kovotojas prieš išlepusį savinaudą

Šitokią išvadą pagrindžia kai kurie faktai:

★

Tada, kai Indokinijoje imta siekti laisvės, jos prieky atsistojo Ngoyen Tan Tan (tai reiškia: galų gale laimėsias), 19 metų vaikinai, kuris iš tėvo paveldėjo neapykantą kolonistams prancūzams. Jis suorganizavo pogrindį. Bet policijos sekamas bastėsi po visus kraštus. Lemiamos reikšmės jam turėjo buvimas Paryžiuje. Plaudamas lėkštes ir panašiuose darbuose jis vis dėlto suradavo laiko knygom. Skaitė ir skaitė, ir po pirmojo karo prezidento Wilsono 14 punktų paskatintas, jis parašė Prancūzijai memorandumą, reikalaujamas nepriklausomybės. Niekas

jam nieko neatsakė. Tada jis nukrypo į komunizmą, kaip į priemonę prieš kolonializmą. Maskva jį pastebėjo, ir vieną dieną jis iš Paryžiaus dingo. Lenino institutas Maskvoje jį paruošė pogrindinei kovai. Gražintas į Aziją porą metų buvo britų kalėjime, buvo nušautas mirti, bet kai karo pradžioje Prancūzija Indokinijoje buvo išvyta japonų, tas kovotojas pasivadino Ho Chi-minh (tai reiškia: šviesos nešėjas, luciferis). 1945 rugsėjo 2 jis paskelbė Vietnamo nepriklausomybę ir buvo išrinktas prezidentu. Jį pripažino Chiang Kai-shekas ir davė jam paramos.

1946 metais jis buvo pakviestas į Paryžių ir dalyvavo paraduose kaip laimėtojas prieš japonus. Bet jis valgė tik sausų ryžių ir gėrė nesaldytą arbatą. Sakė: "Aš negaliu kitaip, kada mano tauta badauja."

Bet Paryžiuje jis nesuderėjo su Prancūzija. Ši nepatenkino jo reikalavimo duoti Vietnamui nepriklausomybę Prancūzijos Sąjungos ribose. Tada 1946 prasidėjo kova, trunkanti iki šiol.

O Prancūzija priešais Cho Chi-minh pastatė kitą vyrą — Bao Dai, buvusį karalių, buvusį okupantų japonų patikėtinį. Jis lygiai turėjo būti patikimas Prancūzijai, nes jam labiau rūpėjo Rivieroje jo rūmai ir arklių lenktynės nei savoji tauta.

Tokis yra tragiškas baigimas tos kovos, kurios vaisiais naudosis tas trečiasis — ir Prancūzijos ir Vietnamo priešas bolševizmas.

Guatemaloje tvarkosi

Guatemaloje laikinė karo vyriausybė, junta, sudaryta iš penkių žmonių. Jos prieky liko pulk. Efezo Monzon; dalyvauja ir sukilėlių vadas pulk. Carlos Castillo Armas. Juntoje Monzon turi du savo draugus: Castillo Armas vieną.

Nauja vadžia paskelbė eisianti su Vakarais. Apie 2000 buvusios kom. valdžios šalininkų atsidadė kalėjimuose. Bus einama prie rinkimų, kuriuose galės dalyvauti tik tie, kurie moka rašyti skaityti.

Ką patyrė Kersteno komisija Europoje

Kersteno komisija Berlyne baigė apklausinėjimus ir grįžta namo. Iš visų liudijimų ji pasidarė tokias išvadas:

1. Agresijos būdas, kuris buvo vartotas 1939 Lenkijai, tas pats buvo po vienerių metų pritaikytas Lietuvai, Latvijai, Estijai.

2. Tas būdas nesikeitė ir vykdamas agresiją prieš kitas penkias vasalines valstybes.

3. Visuose sovietinio režimo kraštuose yra stipraus pasiprie-

šinimo branduoliai. Kai kurie liudininkai pareiškė, kad jeigu būtų balsavimai, tai iš dešimties žmonių devyni tikrai balsuotų prieš sovietinį režimą.

4. Raudonosios režimas, nors kalba apie taiką, bet ruošiasi karui.

Sovietų MVD buvęs pulkininkas G. A. Burlickis Kersteno komisijos apklausinėjimuose pareiškė manęs, kad Amerikos agentų esą tarp Sovietų aukštųjų pareigūnų ir armijoje.

Norėčiau pasveikinti vaikiną

Sąjūdis prieš komunizmą ir už Ameriką Prancūzijoje

Prancūzų kovotojų sąjūdis prieš komunizmą, prieš sąjungą su Maskva, prieš rezignaciją į už sąjungą su Amerika, už kovą Indokinijoje.

Prancūzijos vidaus reikalų ministerija susirūpino. Susirūpino, nes gegužės mėn. papildomose rinkimuose Pas de Calais apygardoje socialistai gavo 174,000 balsų, komunistai 134,000 ir vadinamas "Rassemblement National" 23,500. Susirūpino ne gausiais komunistais, bet tuo nauju sąjūdžiu, kuris gavo tik 23 su puse tūkstančio balsų, kuris turi tik savaitinį laikraštį "Rivarol". Vidaus reikalų ministerijai ėmė vaidintis, kad nesekmės Indokinijoje pagimdydys dabar Prancūzijoje fašistines grupes, kurios išaugs į lygas ir virst tokia jėga kaip ta, kur prieš dvidešimt metų vasario 6 įvykdė perversmą. Kairioji spauda jau prašeko, kad sąjunga karių, buvusių Indokinijoje, būsianti užuomazga Prancūzijos fašizmui, tam "Rassemblement National."

Birželio antroje pusėje Paryžiuje žinomoje Wagner salėje buvo suauktas jo mitingas. Aplink per porą šimtų metrų nuo salės buvo išstatyta iki šimtinės policininkų, trys ar keturi policijos automobiliai. Salėje, kurioje telpa apie tūkstantis žmonių, pilna prikimšta. Prie durų ir prie tribūnos daug jaunų vyrų. Jie yra vidaus sargyba, pasiryžusi kiekvieną triukšmadarį vietoj nurašinti. Viduje susėdę daugumas senesnio amžiaus vyrų ir moterų, kurių labai kuklus apsirėngimas rodo, jog tai žmonės, kuriuos labiausiai mala socialinio gyvenimo mašina. Tai daugiausia rentininkai, pensininkai. Tarp jų daug fronto kovotojų su pasižymėjimo ženklais.

Korespondentas pasilenkė prie vieno iš tvarkdaryų ir tyliai paklausė. "Nuo kada veikia jūsų organizacija?" Atsakymą gavo: "Tik šiandien jos krikštatas. Mes išeiname viešumon pirmu kartu." Korespondentas vėl klausė: "Matau čia jūsų generalinį sekretorių Tixier-Vignancour, jis dėsiny politikas. O ar daugiau žinomų politikų dalyvauja jūsų sąjūdyje?" Bet tas atsakė: "Mano pone, mes neturim jokių politikų, mes kovotojai."

Tuo tarpu mitingą pradėjo jaunas su rezistencijos ženklu kalbėtojas. Kai jis tarė: "Mes matėme vokiečius Elizejaus Laukuose — mes nenorime po Triumfo arka matyti kazoką", minia plojo.

Taip, juos visus jungė nusištatymas prieš komunizmą.

Minia ėmė reikšti nepasitikinimą, kai tas pats kalbėtojas tęsė: "1945 metais 90% pran-

cūzų buvo už de Gaulle... Bet generolas buvo išduotas." Minia vėl pritariamai kalbėtoji plojo, kad jis apie de Gaulle toliau atsiliepė: "Taip, žinau, kas taip davėsi apgaunamas kaip generolas, turėjo dingti iš viešumos." Buvo galima suprasti, kad de Gaulle šie vyrai ir moterys negarbina.

Kitas kalbėtojas susilaukė pritarimo tik tada, kai puolė mokesčių sistemą ir siūlė dideliais mokesčiais apdėti didžiulius energijos šaltinius — elektrą, naftą, anglį ir tokiu būdu palengvinti našta mažajam Prancūzijos žmogui. Dar naujas kalbėtojas baigė įspėjimu, kad Prancūzija yra išduodama, kad jos

mirtinas priešas yra komunizmas.

Ir tai pasakė jis tokiu balsu, kad klausytojai šturpas ėjo per nugarą. Bet tarp klausytojų kilo nepritarimas ir nerimas, kai vėl naujas kalbėtojas užgavo tą pačią stygą tokiomis žodžiais: "Vakarų pasaulyje nėra jokios kitos politinės disciplinos kaip tik komunistinė." Nepasitenkinimu ir nustebimu sužibusią salę kalbėtojas perrėkė: "Taip, iš komunizmo turim pasimokyti, kad politika yra mistika, yra tikėjimas. Bet mūsų mistika yra krikščioniškos kultūros mistika."

Paskutiniu metu kalbėdamas generalinis sekretorius Tixier-Vignancour priminė, kad jis pradėjo veikti su keturiasdešimčia kovotojų tik vasario mėnesį. Jis ir jo kovotojai yra priešingi "sąjungininkų keitimui", kaip to nori Daladier (liberalu - radikalu) atstovas, buv. min. pirmininkas, kuris nori atgaivinti Prancūzijos geras santykius su Maskva ir kelis kartus į komunistinius režimus tuo reikalui važinėjęs).

Daladier — sakė gen. sekretorius — pavojingesnis nei Thorezas (komunistų vadas). Amerika esanti laisvės arsenalas ir reikia nepajudinamai laikytis Amerikos - Prancūzijos sąjungos. Taip, Amerika pridare klaidų, bet Prancūzija nemažiau. Kiekvienas antikomunistas visame pasaulyje yra natūralus Prancūzijos sąjungininkas. "Šį vakarą norėčiau broliškai pasveikinti tą šaunų vaikiną anapus okeano — McCarth'y".

Su tais žodžiais pakyla pritarimo audra, kokios nebuvo per visą mitingą. Paskui kalbėtojas parodo ordenais papuoštus Indokinijos kovotojus tribūnoje ir šūktelia: "Prancūzija yra niekis be imperijos" ir puola tuos, kurie šią imperiją išpardavinėjo. Paskui jis paleidžia šūki, kurio Prancūzijos parlamente niekas nebuvo drįsęs mesti: "Turime siųsti į In-

dokiniją kareivius iš kontinento"...

Mitingas baigėsi marsaliete; tekėdama iš salės minia klojo frankus ant ištiesios trispalvės vėliavos; jie buvo skirti sąjūdžio veiklai. Šaligatviuose ir gatvės vidury stoviniavo pusbėniai, kurie taikstėsi užkabinti ir susipešti (greičiausiai tai buvo komunistų pasiūsti peštukai). Iš gatvės išsiliejo žmonių srovė į Etoile aikštę, kur vaikščiojo, pramogavo porėlės ir grožėjosi turistai. Pasivaikščiojančių akys vienam momentui nukrypo į einančius iš Wagram salės; bet supratę, kad tai eina iš politinio mitingo, pamėjo ranka:

ah, tai politika

Tai toks dailtas, kuriuo neverta domėtis...

O tuo tarpu mitinge išdalytame atsišaukime generalinio sekretoriaus pasirašyta me skaitėme:

"Mūsų pavojingiausi priešai yra ne tie, kurie pelnėsi iš dabartinės sistemos, bet abuojuose, rezignacija, indiferentiškumas tautos, kurią demagogija nuvargino, skandalai atbulkinai ir kuri traukiasi į savo privatinį egoizmą ir telkiasi tik į kovą dėl savo kasdieninės duonos."

Tekie, kurie kovoja su tautos susnūdumu, laikomi pavojingi vidaus reikalų ministerijos akysė ne tik Prancūzijoje. M.

KAIP ATsirADO STETOSKOPAS?

Stetoskopu vadinamas tas prietaisas, kuriuo gydytojai įsiklauso, kaip žmogus alsuoja arba kaip jo širdis tvinksi. Seniau tai buvo medinis vamzdelis, o dabar — nedidelė galvutė su membrana, prie kurios yra prijungti "laidai" į gydytojo ausį. Bet dar senesniais laikais, prieš kokius du šimtus metų, nebuvo nei to vamzdelio nei membranos. Gydytojai reikėdavo tiesiai pridėti ausį prie ligonio krūtinės ir pasiklausyti, kas ten viduje brazda. Kaip gi tas stetoskopas atsirado?

Žinote, daug gerų dalykų atsiranda nei iš šio nei iš to — va, taip atsitiktinai. Taip buvo ir su stetoskopu. Jis sulaus šviesą išvydo "karaliaus saulės" rūmuose — Versalyje, kur prieš porą šimtų metų valdė Prancūzijos karalius Liudvikas XVI ir turėjo gražią žmoną Mariją Antuanetę. Turėjo jie ir

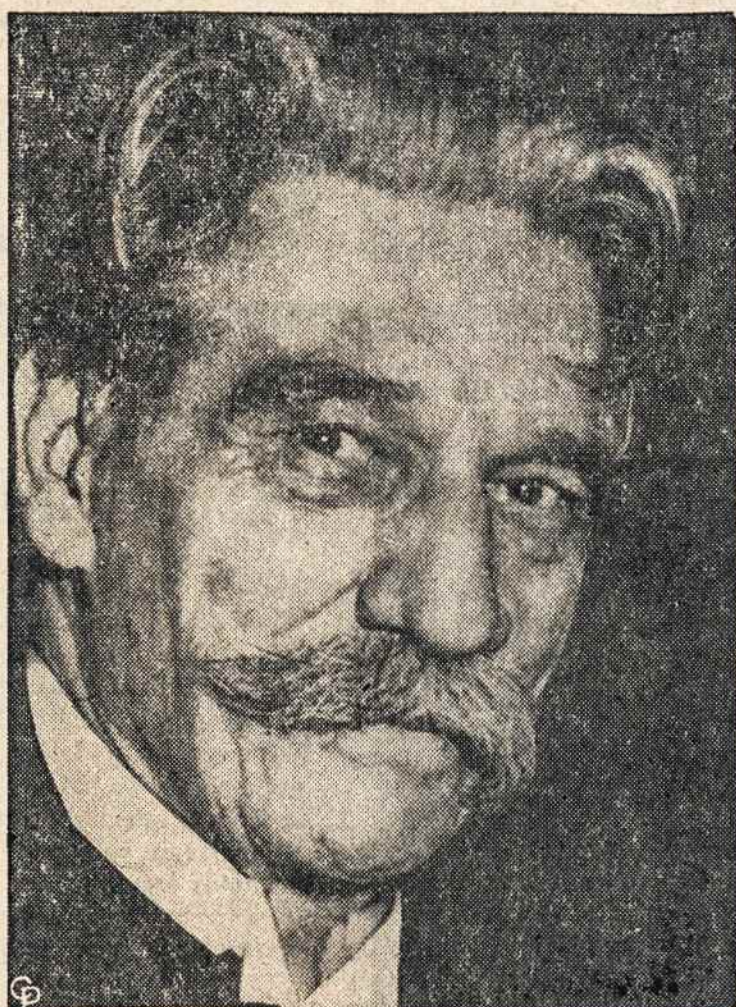
• Vokietijoje, Duesseldorfe, buvo demonstruota nauja skėčio mada — keturkampis ar pailgas skėtis, kuris esąs patogus dviese einant.

Šaltą jūrų vandenį paversti karštais garais nauju būdu bando anglų laivas "Vidal" polarinėje srityje; pasekmės geros.

Iš Argentinos ateina žinios apie sudarytą lietuvių šachmatų klubą, Buenos Aires. Valdyboje yra J. Nastopka, B. Baranauskas, A. Šantaras ir J. Glosas. Zada turėti savo pabes, lošti korespond. partijas su kitų kraštų lietuviams, ruošti jaunius ir priimti Povilą Vaitonį, atvykstantį su Kanados komanda į Pasaulio p-bes.

• Ncttinghame, Anglijoje, birželio 5 d. įvyko dainų ir g'esmių šventė. Programą išpildė Skotijos lietuvių šv. Cicilijos choras.

Šis pusmetis New Yorke buvo sausiasius nuo 1871 metų. Kritulių vidurkis buvo 13,75 coliai, normaliai esti apie 20,58.

PROF. ALBERT SCHWEIZER neseniai lankėsi Nobelio premijos laimėtoju suvažiavime Vokietijoje. Jis yra mokslininkas, teologas, filosofas ir misionierius, vadovaujantis ligoninei Afrikoje.

EGZILŲ MINTYS NESUTARIA SU JŲ GLOBĖJAIS

Šiuo metu aštriau sėdinti spaudoje svarstant Lozoraičio-Vličko klausimą, gali praeiti nepastebėtas Almas informacija T. Žiburiuose liepos 1 apie laisvuosius egziličius ir tuos amerikinius komitetus, kurie talkina pavergtiesiems. O ji verta dėmesio:

Apie ukrainiečius
Esą ukrainiečiai ryškiausiu

SPAUDA

Washingtono politikos neapsisprendimo pavyzdžiu laiko vadinamą "The American Committee for Liberation from Bolshevism" New Yorke. Pravada kaltinimo komitetą, kad jis noris Rusiją skaldyti, tuo amerikiečiai tam komitete kaip tik neužima jokios pozicijos dėl Rusijos imperializmo. Ukrainiečiai nesutinka — su amerikiečių tvirtinimu, jog atviras išėjimas prieš rusų tautos imperialistinius kėslus pasunkintų būsimą 'išlaisvinimą'.

Apie lenkus

"Švunistus lenkus ne tiek jaudina jų vyriausybės krizė, kiek suvokimas, jog pasaulyje jie neturi pritarimo Vilniaus ir Lvovo reikalu. Juos ypač įžeidė, kad Amerikos Lenkų Kongreso pirmininkas Rozmarek negavo norėtos audiencijos pas prezidentą Eisenhowerį... Vienas jų laikraštis aliamavo susikivirčiusius politikus, kad tuo metu, kai jie pešasi, Mikolajczyk (tas "jaltininkas") esąs labai išplėtęs veiklą Amerikos sluoksniuose (Mikolajczyk pripažino Lietuvai Vilnių 1945 m. pasirašydamas tada dar "laisvos" Lenkijos atitinkamą sutartį su LTSR prezidentu J. Paleckiu)."

Apie latvius

JAV 50 latvių teisininkų draugija pradėjo paruošiamuosius darbus kaltinamajam aktui Jungtinėse Tautose prieš TSRS, sulaužiusius tautųdystės konvenciją... Šios akcijos norėjo imtis Latvijos Laisvės Komitetas, kuris betgi negavęs rėmėjų pritarimo".

IR ŠVEDAI GAVO "LAISVĘ"

Švedijos spauda džiūgauja: pulki diena... istorinė diena... laisvės diena. Taip vadina dieną, kada Švedijos parlamentas dabar nutarė panaikinti vadinamą "motboks", kuriose registravo alkoholio pardavimą ir leido alkoholinius gėrimus laisvai parduoti. Tiesa, parduoti ne šiandien, bet tik nuo 1955 spalio 1 dienos.

Parlamente už alkoholio racionavimo panaikinimą pasisakė visas parlamentas: 74 prieš 54. Tokiu būdu pas-

lutinė didžioji alkoholio vartymo tvirtovė griuvo, išsilaukusi ilgiausiai — pradedant nuo 1917.

Islandijoje prohibicija (draudimas) išsilaukė nuo 1912 iki 1935, Norvegijoje nuo 1916 iki 1927, Suomijoje nuo 1919 iki 1932. Danijoje buvo kitaip: alkoholiniai gėrimai nebuvo uždrausti, bet tik apdėti dideliais mokesčiais. Prie tos sistemos dabar pereina ir kitos Skandinavijos valstybės.

Švedijoje buvo leidžiama pirkti alkoholio, bet tik pagal knygutę ir tik po 3 litrus per mėnesį vyrui per 30 metų, po 2 litrus nuo 20 iki 30 metų, o moterim tik po 1 litrą.

Norite geros—meniškos fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ, IVAIRIŲ PROGŲ (vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.) NUOTRAUKŲ; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS

gyv. 422 Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Skambinti tel. HYacint 7-4677

PARDUODAM NAMUS

Turime gerų namų pardavimui—Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomojame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.

J. P. MACHULIS

REAL ESTATE & INSURANCE

8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.
Tel. Virginia 7-1896

BERNUKAS, leidamas liepos 4 d. proga fajerverkus, apsidėgino rankas ir susižeidė akį. Jis paguldytas Chiengos ligoninėje.

DARBININKAS

Neklysi, jei visa vykdysi

Popiežių raštai byloje dėl subversyvinės veiklos

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

BY FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951 under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusei metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko Redakcinė Komisija. Vyr. red. S. Sužiedėlis

Straiptinius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami tikslai autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Išlaisvinimas nuo tirono

Pasakojama, kad politrukas, Vienoj po kalbos apie gyvenimą Sovietuose, leidęs klausyti. Vienas iš publikos klausė, kiek Sovietuose kaštuoja duona, kitas — batai, trečias — dar apsiausio kainos užsimanė. Pyktelėjęs politrukas su panika pabarė: "Kad jūs kalbate tik apie duoną, batus, apsiaustą ir t.t.; va, Sovietuose — tai mes kalbame vis apie kultūrą". Vienas iš publikos pusbalsiu nubaigė: "Kas ko neturi, apie tą ir kalba."

Taip reikia suprasti ir kalbas apie laisvę, kurios paskutiniu laiku taip pagausėjo. Nėra laisvės, dėl to apie ją vis daugiau ir kalbama; dėl to ir pavergtieji per savo pakaitalus tremtyje paskelbė liepos 1 Laisvės Dieną.

Europos kontinente esama atskirų žmonių, su simpatija žiūrinčių į pavergtųjų laisvės siekimus. Amerika ir realiai juos paremia. Dėl to į ją nukreiptos pavergtųjų akys. Ir tai stiprina išsivadavimo viltis.

Bet esti, kada nematyt jokios paramos; tauta palikta viena savo likimui; kada atskiram asmeniui belieka iniciatyva ir atsakomybė daryti, kai jis vienas gali visos tautos laisvei. Vieną tokį šiandien norim nurodyti, nuo kurio žygio ir aukos suėjo kaip tik 50 metų ir kurio likimas iš dalies primena mūsų laisvės kovotojų likimą.

1901 Rusijoje buvo išleistas įsakymas sujungti Suomijos kariuomenę su Rusijos kariuomene. Tai buvo pasikėsimas Suomijai, kuri lig tol buvo autonomiška did. kunigaikštystė, sujungta su Rusija asmenine karūnos unija, — paversti eiline Rusijos provincija. 1903 buvo suteiktos generalgubernatoriui Bobrikovui diktatūrinės teisės Suomijai rusinti. Kratos, areštai, tremimas į Sibirį, laikraščių uždarymas buvo tam priemonės.

Suomiai neturėjo kaip priešintis. Tada ryžos veikti vienas sau patriotas Eugen Schauman, 38 metų. Jau 1903 rudenį jis pasitraukė nuo draugų. Nuėjo gandas, kad jis iš viso vengia žmonių. Mėnesius Schauman kovojo su savim. Pagaliau 1904 birželio mėn. Helsinkyje trimis revolverio šūviais nužudė generalgubernatorių Bobrikovą, paskui generalgubernatoriaus rūmų laiptuose tuo pačiu revolveriu ir pats nusišovė.

Laiške carui Nikolajui II Schauman parašė, kad Bobrikovo nužudymas jam yra vienintelė priemonė caro dėmesiui atkreipti į nepakenčiamas sąlygas Suomijoje.

Net Bobrikovo tautiečiam padarė gilų įspūdį suomio pasiukojimas. Schauman laidojant kazokų sargyba pagerbė jį ginklu. Bobrikovo rusifikacijos misija buvo sustabdyta.

Taip buvo praėity. Carų įpėdiniai bolševikai su laisvės kovotojais labar elgiasi kitaip — pameta jų lavonus aikštėje. Jų įtaka taikstos dar giliau ir pasiekia tiek, kad šiemet, kai visoj Skandinavijoje prisimenamas naš suomis laisvės kovotojas, pačioje Suomijoje apie jį reikia tylėti.

Kad popiežių enciklikos socialiniais klausimais mažiau yra žinomos, negu išpūstos socialistų ar komunistų idėjos, paaiškėjo vienoje JAV Kongreso komisijoje, kuriai pavesta iš-tirti JAV milijonierių ryšį su priešvalstybinėmis arba subversyvinėmis organizacijom.

Kaip žinoma, stambūs Amerikos milijonieriai turi sudarę fondus paremti kultūriniais tyrinėjimams, mokslo įstaigoms, labdarybei, ir t.t. Plačiau yra žinomi tokie fondai Rockefellerio, Fordo, Carnegie vardais. Tie fondai yra laisvi nuo mokesčių ir valstybei nutraukia nemažas sumas. Pateisimas yra tik tas, kad jie paremia mokslo įstaigas, kurias pati valstybė turėtų remti. Tačiau iš tų fondų nuteka sumos pinigų ir tokiom organizacijom, kurios graužiasi po valstybės pagrindais.

Apie tai buvo nekartą rašyta amerikiečių spaudoje, ryšium su buvusia stambia komunistų byla, kai 11 jų tūzų buvo pripažinti kalti ir nuteisti. Antrą kartą tai išliko Rosenbergų bylos metu. Lietuviams gali būti įdomu, kad ir neseniai gavusi iš Rockefellerio 6 milijonus dolerių Jėvutė (Bobo), antrą kartą išsiskyrusi, pirmąjį vyrą turėjo socialistų, Fondus puolė ir jų įstatus

o savo namuose dažnus svečius iš dabartinių lietuvių komunistų Amerikoje.

Europos spaudoje taip pat nekartą buvo rašyta, kad stambūs milijonieriai nėra sveltimi komunistinėm idėjom, tik jie vis dėlto savo turtų vargšam neišdalina. Mat, su komunistine ideologija juos suartina ne socialinės reformos, o materialistinė pasaulėžiūra. Stambūs privatūs kapitalistai ir bolševikų valstybinis kapitalizmas ne kartą eina tuo pačiu liepvu, kartais susidurdami, kaip ožiai, o kartais ir pasigriebdami. Kapitalistinės firmos duoda bent stambias pinigų sumas komunistinei spaudai, kaip reklama. Tai ypačiai buvo pastebėta Vokietijoje.

JAV kongresui parūpo iš-tirti tą pagalbą iš laisvųjų nuo mokesčių fondų. Gal ji ir nesąmoninga, gal iš "dosnios" širdies išplaukusi, gal ir apgaule ar apsuksrumu gaunama — vis tiek gera žinoti. Tam buvo sudaryta specialiai JAV Kongreso komisija, kurioje praėjusio mėnesio pradžioje du kongresmanai apsisauė citatomis. Vienas citavo minėtų fondų įstatus, antras — popiežių enciklikas.

Fondus puolė ir jų įstatus

c savo Kongreso atstovas Thomas McNiece. Jisai atskirai, paragrafais įrodinėjo, kaip tiem fondam lengva nukreipti lėšas, kur tik jie nori — net ir subversyvinėm organizacijom. Fondus gynė atstovas Wayne L. Hays, prikišdamas savo oponentui, kad jis neima bendrai visų įstatų, o tik ištraukia atskirus paragrafus. Jis tada taip pat paskaitė kelias citatas, nesakydamas iš kur ėmęs, ir paklausė, kaip atrodo šie tekstai?

— Jie yra labai panašūs į komunistinę literatūrą, kokią esu skaitęs, — atsakė Thomas McNiece. — Tai labai ar-timos idėjos komunistinėm ir socialistinėm.

Savo oponentą taip apstatęs ir pasakęs, kad tai yra popiežių Leono XIII ir Pijaus XI žodžiai, imti iš jų enciklikų, Wayne L. Hays toliau paklausė:

— Jūs, turbūt, nemanote Bažnyčios vadinti komunistine?

— Aš Bažnyčios ir nevadinau komunistine, — atsakė McNiece.

— Tada jūs negalite — spy-rė Wayne L. Hays — imti tik atskirų sakinių iš teksto ir tuo remti savo nuomonę.

Šis dialogas JAV Kongrese atvertė vertą dėmesio dalyką, tik ne tą, kurį komisija ėmėsi tyrinėti, būtent, ne minėtų fondų užkulisius, o menką susipažinimą su popiežių enciklikom socialiniais klausimais.

Pirmiausia atkreipkime dėmesį, kokius sakinius Wayne L. Hays iš popiežių enciklikų ištraukė.

Iš Leono XIII enciklikos "Rerum novarum" (1891 metų) buvo paskaityta: "turi būti skubiai surasta priemonių sumažinti vargų ir skurdų, kuris šiuo metu labai sunkiai spaudžia didelę daugumą vargšų". Ir toliau: "jei darbininkam bus suteikta viltis gauti žemės, tai užsilygins gilius plyšys tarp turtingųjų ir vargšų ir abu tie sluoksniai suartės."

Iš Pijaus XI enciklikos "Quadragesimo anno" (1931) paskaityta: "viskas turi būti padaryta, kad šeimų galvos (tėvai) gautų pakankamą at-

MECHANINIS kariuomenės "mulas", sverias tik 750 svaru, buvo išbandytas Aberdeen, Md., bandymo laukuose. Jis gali vežti pasc-tonos medžiagą. Jį galima vairuoti, vesti kaip arkį arba vedžioti viena ranka.

lyginimą būtinai šeimoms reikalams aprūpinti."

Kas nežino, kad tokios enciklikos buvo išleistos, bet gerai žino komunistų propagandinius šūkius, tikrai gali pamanyti, jog tai "komunistinės idėjos". Wayne L. Hays su savo oponentu tokį triuką ir padarė. Bet jis padarė dar tą gerą dalyką, jog pastebėjo, kad negalima iš teksto ištraukti tik atskirų sakinių.

Panašias atitrauktas citatas iš popiežių enciklikų arba tiesiai iš Evangelijos apie artimo meilę dažnai paskaitome kairioje spaudoje su priekaištu krikščionim, kad jie to nevykdo arba vykdo ne taip, kaip socialistai ar komunistai norėtų. Tačiau niekada neima viso teksto — visos enciklikos arba šv. Rašto, kur kalbama apie visų žmonių, turčių ir vargšų moralinius gyvenimo dėsnius. Jie neleidžia ne tikai skriausti, bet neleidžia ir žudyti, prievartauti, tikėjimo smelkti, Dievo įželdinti.

Visa tai reikia imti kartu — tik tada ir socialiniai klausimai lengviau išsprendžiamai.

Tose pat enciklikose popiežiai skaudžiai priekaištų padaro ir tiem, kurie tariasi geriausiai rūpinasi darbininkų reikalais, ir patiem darbininkam, kai jie turi tik pagiežą turčium, bet pristinga meilės ir pagarbos kitam. Visą neapykantą sugriauti ir ant griuvėsių iškelti naują kapitalizmą, raudonąją buržuaziją, naujus engėjus — nėra dar jokia revoliucija nei parama tiem

ant Nukryžiuotojo pečių ir vaikui augino. Skrisdamo parnešti jiems maisto ir smagios nardė virš miestelio.

Ir kartą, kai vijosi musę, staiga jos atsidūrė ties pravirais krautuvininko langais ir išsigandę sustojo: lovoje gulėjo Domininkas ir sunkiai sirgo.

— Ot gerai, gerai, — čirškėjo Greituolis, bet Svajotojai pagailo lignon.

— Pačiulbėkim jam, — siūlė Svajotoja.

— Nereikia jo linksminti, nereikia, — cypėjo Greituolis, — jo krautuovėje netikros svarstyklės, vyt vyt... Jis į knygas skolininkam prirašo. Jis juokėsi iš gerojo Kristaus, persisaldė ir susirgo. Nereikia, vyt vyt.

— Bet Svajotoja papurtė galvelę: — Žiūrėk, žiūrėk, kaip jis kenčia. Jo niekas nelanko, pačiulbėkim. Ji pirmoji nutūpė ant palangės ir pradėjo linksmai čiauskėti. Nusileido ir Greituolis.

— Valandėlę lignonis gulėjo ramiai, paskui pravėrė akis ir įsiklausė į paukščių čiuilius. Tokie geri linksmi balsai skamba ausyse. Jis pasisuko į langą

— Ką čia, vaikeliai, toks senas Kristus, dar stebuklus darys, — nubaigė, ir žmonės pradėjo patys svyruoti: gal tikrai akyste taip pasirodė.

Linksmonis gyveno kregždės

(Nukelta į 4 psl.)

PREZIDENTAS ir Mrs. Eisenhower apžiūri ugnies židinį, kurį jom padovanavo Baltųjų štabo nariai. Šis židinys praeitame šimtmetyje Baltuosiuose Rūmuose buvo vartojamas net penkių prezidentu, vėliau parduotas.

užsišniakė tabako ir lipo kopėčiomis augštin.

Kregždės ramiai čiuilbėjo ir nepamatė į jas artėjančio žmogaus. Tik kai šio galva jau siekė Nukryžiuotojo ranką, jos krūptelėjo, paklio aukštyn ir išgąstingai rėkė.

— Pabūgot jūs, cicilikės. Gerai, gerai... — kalbėjo zakristijonas, tiesdamas ranką į lizdą, bet čia — Nukryžiuotasis pasuko galvą į jį ir pažvelgė rūšiom akim.

Zakristijonas pastyro ir nė juste nepajuto, kaip atsidūrė žemėje. Atsipeikėjęs žvilgtelėjo į Kristų: galva — lyg niekur nieko — pasvirus į kairę kaip visada. Bet jis aiškiai matė: atsigrežė į jį! Dar kartą pažiūrėjo ir nelauktai susidūrė su krantinčiu Kristaus žvilgsniu. Staiga šoko atpastus, pasigriebė kopėčias ir nubėgo į zakristiją.

Nuo tada zakristijonas neapkentė medinio Kristaus. Nuėjo pas kleboną ir tarė: — Šviesiausias klebonėli, taigi, tas Kristus atliuriu medinis ir toks jau... Reiktų naują, gražesnį.

— Užteks man to paties, užteks, — atsakė klebonas.

— Gerai, tai gerai, šviesiausias tėveli. Bet jis per senas, o dabar kiti laikai...

— O kas mum padarys naują?

Zakristijonas nudžiugo. Jeigu klebonas dūsauja, kas padarys, tai gerai.

— Dabar, sako, fabrikai veikia, užsakysim, tėveli, ir padarys...

— Ką čia, fabrikų darbas — ne mūsų žmonėm.

— O Benediktas dievdarbys. Galima jį paprašyti.

— Aš jau senas, vaikeli, po manęs kas čia ateis, galės rūpintis nauju Kristumi.

Zakristijonas prisiminė dar kregždės:

— Bet, klebonėli, ten paukščiai ant jo galvos įsimetė.

— Kokie paukščiai?

— O kregždės, tėveli.

Klebonas negalėjo pasigirti savo girdėjimu. Jam visą laiką bažnyčia buvo pilna vargšų balsų, tokių vienodų, monotoniškai užiančių. Negirdėjo jis ir kregždžių.

— Niekus plepi, — pyktelėjo klebonas, — geriau dulkes pašluostytum, jau perbristi negalima.

Zakristijonas žinojo, kad dabar su klebonu ginčytis nereikia, nenusileis, dar prie darbo pristatys, o be to, jis tuoj sumojo: pasisnekės su Benediktu, ir bus gerai.

Zmonės pastebėjo bažnyčio-

PAULIUS JURKUS

Kregždės ant Nukryžiuotojo pečių

(Iš knygos "Pavasaris prie Varduvo")

2. Žmonių į bažnyčią susirinko nedaug. Nemėgo jie seno kunigo, medinio Kristaus, kuris visą laiką toks liūdnas žvelgė iš altoriaus. Ir nespėjo kunigas užvošti mišiolio, bažnyčia pasidarė lyg iššluota.

Kregždės vėl išnėrė pro langą ieškoti pūkelių.

Kai grįžo ratuotos atgal, durys buvo uždarytos ir lango skylė užkimšta. Zakristijonas praedamas nusijuokė:

— Na ką, patvaiskės? Žinosit, kur nereikia landyti, ir pasitenkinęs nuėjo.

Kregždės skrido aplink bažnyčią, ieškodamos skylutės. Apsuko kelis kartus aplinkui, plakdamas sparneliais stiklą, bet niekur nerado nė mažiausio plyšio.

Tada atlėkė staigus vėjas ir išmušė mažytę lango rūtą aukštai prie didžiojo altoriaus, kur negalėtų zakristijonas pasisukti.

— Na ir gausit: nepažinojot lig šiol Simano zakristijono. Aš auginsiu tave, Viešpatie. — Vėl

Kregždės pateko vidun. Bet zakristijonas vėl grįžo bažnyčion drabužių vėdinai. Tingiai traukė stalčius, kilnojo arnotus, albas ir pro praviras duris vėl išgirdo kregždes. Iškišo galvą iš zakristijos ir pamatė: virš Kristaus galvos paukščiai tik čiuilba, tik linksminas.

Išsiėmė tabokinę ir užsišniakė:

— Na, ir sugalvok, kur lizdus sukti. — Bambėdamas vilko iš zakristijos kertęs ilgas kopėčias. — Pono Dievo nesibijo. Neleisiu jom tyčiotis, — nusisčiaudėjo ir nunešė kopėčias prie altoriaus.

Nukryžiuotojo statula buvo didelė ir aukštai iškelta. Kopėčios nesiekė lizdo; reikėjo jas užkelti ant altoriaus. Atrėmęs į Nukryžiuotojo ranką, pažvelgė į viršų ir pagrūmojo:

— Nà ir gausit: nepažinojot lig šiol Simano zakristijono. Aš auginsiu tave, Viešpatie. — Vėl

Kada keliausime į Marsą?

Pirmuosius keleivius apšaudys meteorai

Kai Marsas šiomis dienomis svečiuojasi arti mūsų žemės (apie tai rašėme praeitame numeryje. Red.), kai astronomai apšaudė jį aštriais teleskopų žvilgsniais, suka galvas ir inžinieriai, matematikai ir kiti mokslininkai —

kaip aplankyti šį žemės kaimyną

Nors dar nėra išrasta nei tokio lėktuvo, nei varomosios medžiagos, kad Marsą galėtų pasiekti, bet mokslininkai jau pramatė daugelį dalykų. Pradžioje bilieto pirktis nereikės, kaip jo nereikėjo nei Kolumbui, nei jo igulai, keliaujant į Ameriką. Erdvės užkariautojai turės būti savanoriai — rinktiniai mokslininkai.

Kelionėje reikės stabtelėti

Šiam reikalui reikia įrengti tarpinę stotį — dangaus erdvėje pakabinti dirbtinį satelitą, kad jis, kaip mėnulis, sukūptis aplink žemę. Toks satelitas kabėtų apie 1000 mylių nuo žemės. Ten būtų galima stabtelėti, kuro pasiimti. Jau daromi tokie bandymai — iškelti satelitą ir paleisti jį erdvėje.

Tokią stotį pasikabinus viršum debesų, pirmiausia ten nuskris ir apsidairys, kaip atrodo pasaulio erdvė, kur nebesiečia žemės atmosfera. Apie ją mažai dar nežinoma. Atlikus pirmuosius tyrinėjimus, jau bus galima pasikelti tolimesniam žygiui.

Kelionė į Marsą užtruks apie 3 metus, reikės nukeliauti 355.000.000 mylių

Tuoju kyla klausimas, kodėl toks tolimas kelias, kaj liepos pradžioje Marsas nuo žemės nutolęs tik per 40.000.000 mylių. Ar negalima tiesiai šauti? Bet tuo metu, kai pasiekis nuo žemės, Marsas, kaip ir žemė, kelias savais takais aplink saulę. Kol padarysi tolimą kelią, jis jau kažkur bus nusiripė, ir pats neturės kur "pasiparkinti."

Čia reikia pasinaudoti medžiotojo dėsnio: jei nori nušauti kiškį, taikyk į priekį, — tada jis pats užbėgs ant kulkos. Taip ir čia nugręš raketinį lėktuvą toli į Marso kelio priekį.

Po aštuonių mėnesių kelio-

nės, pasieks Marsą. Ten reikės išbūti 15 mėnesių, kol vėl bus patogus laikas pakilti ir grįžti į žemę.

Kaip atrodys lėktuvas

Mokslininkai apskaičiavo ir patį lėktuvą. Jis bus nepaprastai didelis, susidės iš 10 atskirų lėktuvų, kurių kiekvienas svers 4000 tonų. Mokslininkų manymu, esą taip geriau lėktuvą išskaidyti, nes atsitiks mažiau nelaimių.

Atsiplėšęs nuo žemės ir atskridęs 5700 mylių, išjungs motorus ir skris inercijos jėga. Taip pat ir grįžtant iš Marso, išskridus iš jo traukos lauko, nereikės vartoti motorų.

Igulą sudarys 70 žmonių. Šiam skaičiui ir reikės paimti trejiems metams maisto, vandens, deguonies ir kuro, be to, begalės kitų reikmenų, net traktorių. Taip susidarys didelis bagažas, nes atsiplėšę nuo žemės jie išbus 31 mėnesį.

Keletą mėnesių, kur neveiks traukos jėga, ekspedicijos nariai visai neturės svorio.

Ir mes nežinome, kaip tokiose sąlygose reaguos mūsų kūnas, pvz., ar jis galės stovėti. Tai bus baisus jausmas, kai pakelta ranka nekris žemyn, nes jos niekas netrauks. Galėsį tuščioje erdvėje atsisėsti lyg kėdėje ir nekrisi. Kas atsitiks su žmogaus raumenimis, kurie kaip tik nugalai žemės trauką ir leidžia mums judėti? Neturėdami darbo, jie visai sunyks — atrofuos, kaip žmogui, ilgai gulint lovoje.

Kosminiai spinduliai

Yra ir kitas didelis pavojus — erdvė pilna kosminių spindulių, kurie naikina gyvybę. Ir naudojant apsaugos priemones, atominiai spinduliai gali apkinti, sukelti vėžį. Mokslininkai apskaičiavo tų spindulių stiprumą, bet dar neranda medžiagos, kuri apsaugotų ekspedicijos igulą. Gali padaryti storas lėktuvas sienas, bet tuomet lėktuvas labai pasunkės.

Kulkosvydžių ugnis

Išskridus į kosminę erdvę, lėktuvą užpuls meteorai. Manoma, kad mažų, lyg smėlio grūdelių, meteorų esanti pilna erdvė. Jų greitis 150.000 my-

lių per valandą. Nors ir maži, bet prie tokio greičio pasidaro pavojingi. Jie gali apgadinti lėktuvą. O 10 centų didumo meteoras apšaudys lėktuvą tiesiog kulkosvydžio ugnimi. Tokie nuolatiniai puolimai gali prakalti ir nemažus šarvus ir sugadinti įrengimus. Spėjama, kad Marso aplinkumoje esą didesnių meteorų. Toks vienas švedinio didumo meteoras jau gali padaryti didelių nemalonumų. Jis turi 1000 tonų bombos jėgą.

Taksiukai erdvėje

Todėl ir suskaldomas didysis lėktuvas į atskiras dalis. Jei kurią vieną sužeis, tuoj iš kitur atskubės pagalba. Šiam reikalui bus įtaisytos atskiros susisiekimo mašinos, savotiški taksiukai, kurie kelias iš vieno lėktuvo į kitą. Judėti busią lengva, nes be oro erdvėje nėra traukos, visai nėra greičio pajautimo. Visi judės tik savo inercija — 70.000 mylių per valandą.

Pats didžiausias pavojus

Jei ir bus visos apsaugos priemonės, vistiek neišvengs, kaip žmogus galės pakelti tokią kelionę, ar jis nebus pats didžiausias priešas. Lėktuvas kabinose turės būti sukurta mūsų žemės atmosfera su tam tikru spaudimu ir deguonimi. Mažam kambaryje reikės gyventi keliolikai vyrų. Pradžioje nieko, bet per 8 mėnesius jie bus be galo irzlūs. Vieno sukrebdėjimas kitą tiesiog siutins, nes visi stovės prieš sunkiai pakeliamą nežinomąbę, prieš begalinius pavojus.

Lėktuve, prie dirbtinės atmosferos, reikės ir maistą pasigaminti. Bet ir čia tuoj iškyla klausimų daugybė. Žmogus kvėpuodamas išgarina tam tikrą dalį naudingų medžiagų, kurios žemėje tuoj pat išsisklaido, ir mes jų nepastebime. Tokių nuodų pasidaro ir verdant valgi. Kas tada bus lėktuve, gali apsinuodyti. Mažiausiai reikės įtaisyti specialius aparatus, kad apsaugotų jų gyvybę bent prieš atvykimą į Marsą.

Žinios iš žemės

Su žeme bus nuolatinis radijo ryšys. Bet kaip veiks tą-

syk ekspedicijos narius, kai sužinos, kad žemė linksmis, jų gimtieji miesteliai šoka, o jie kabo nežinomybėje. Iš žemės perdurs ir radijo vaizdas, ir jie galės sūsti, bus ir knygų mikrofilmuose pasiskaityti, bet ar visa tai nuramins.

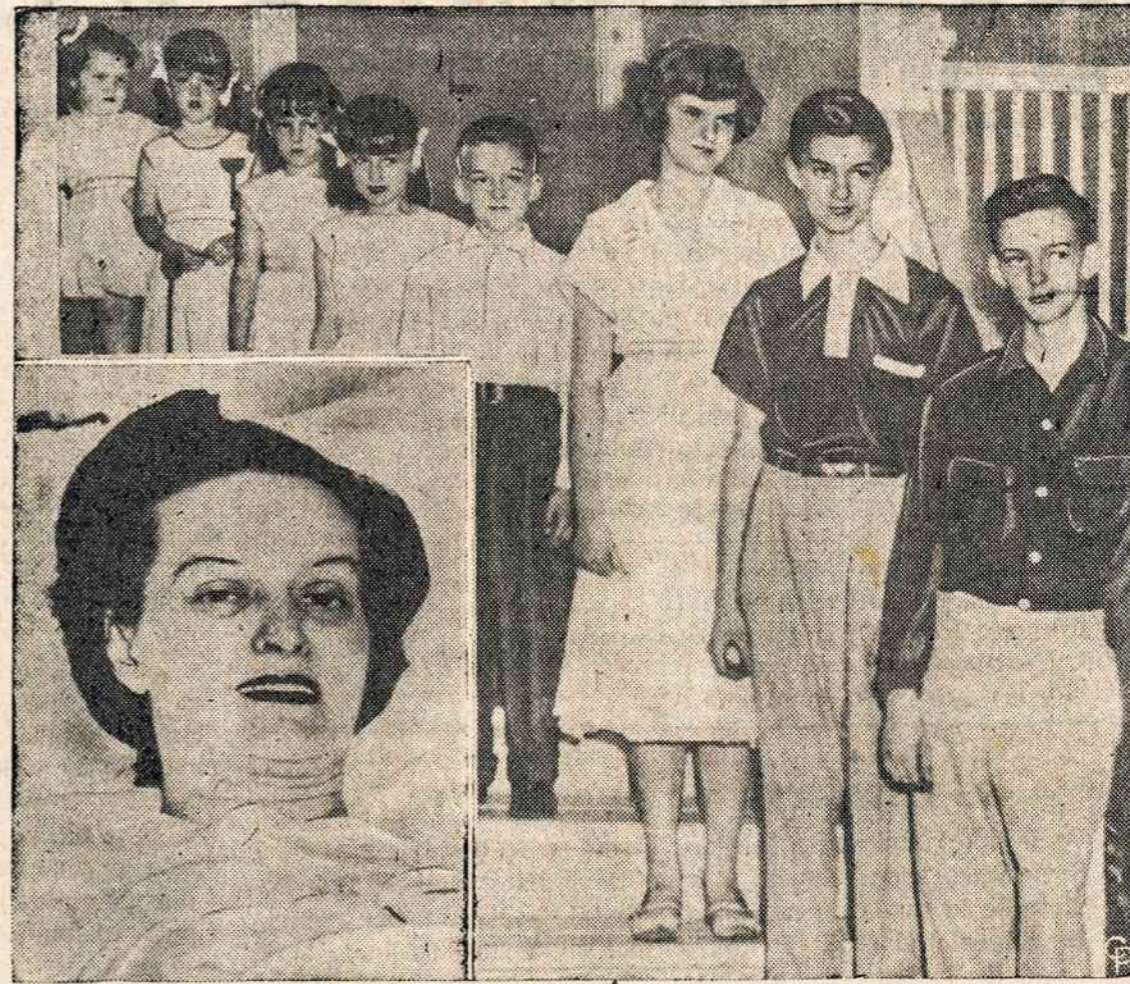
Ką veiks Marse?

Marse jau atžymėta vieta, kur pirmieji keliautojai turės nusileisti. Nutūps jie ašgalyje ant ledu padengto ploto. Iš ten tuoj darys ekspediciją į ekvatorių, reikės atlikti 4000 mylių žygi. Daug ir labai daug bus ko pamatyti ir patirti, nes viskas nežinoma, tai tuos penkiolika mėnesių praleis gyvam įkarštyje. Bet kaip reikės ten gyventi, — aišku su deguonies kante, su specialiais drabužiais.

Atlikus keliones, reikės vėl rengtis žygiui į žemę. Ir niekas nenujaučia, kokias žinias jie tasyk parveš.

Bet kada tai įvyks?

Mokslininkai mano, kad tik po 100 metų! **A. K.**

CHICAGOJE Mrs. Peter Thomas, 38 metų, pagimdė 9-tą kūdikį.

MIRTIS SKUBA AUTOMOBILIAIS, TRAUKINIAIS IR LĒKTUVAIS

Romėnų priežodis sako — "mirštame kasdien".

Taip jau lemta, kad mirtis yra neatskiriama žmogaus paldyovė, bet ypatingai ji šienauja didesniųjų švenčių bei atostogų dienomis. Štai, pavz., liepos 4 d. savaitgalį žuvo 296 žmonės.

Jei surazgytos ekonominės ir politinės problemos dažnai iššaukia kruvinas žydues, tai susisiekimo priemonių istorija rodo, kad žmogus, išrasdamas naują transportacijos būdą, tuo pačiu išreiškia savo sutikimą, kuo greičiausiai pasitraukti nuo gyvenimo kelio. Nevenias šiandien jūta, kad gyvenimas bėga galvatūkčiais, ir nevienam senovės arkliniai vežimai bei keliaivimas busot sukėlė romantiškumo nuotaikas. Greitesni už garšą lėktuvai įrodė, kad žmogus, padirbinęs didelio tobulumo mašinas, užmiršo pats save pasitobulinti bei prisitaikyti prie jų. Greičiausi lėktuvai, traukiniai bei automobiliai pareikalavo iš žmogaus didesnio subrendimo.

Peržvelgus praeitų metų pasaulinę eismo nelaimių statistiką, galima pilniau pajusti, kaip mirtis yra susisukusi savo lizduose pagrindinėse susisiekimo priemonėse.

Visame pasaulyje įvykdavo kas minutę 70 automobilių ne-

laimų, miesto susisiekime (busai, tramvajai, traukiniai) kas 40 minučių viena nelaimė, lėktuvai suduždavo vienas kas dvi valandas, traukinių viena nelaimė kas 4 valandas.

Kuri saugiausia susisiekimo priemonė? Apskaičiuoti vartojamas sutartas mastas — 100 milijonų žmonių pervežimas vieno kilometro atstume. Pagal šį apskaičiavimą **automobiliuose žūsta 1,55%, busuose 1%, traukinių nelaimėse 0,20%, lėktuvų vidaus linijose 1,35%, tarptautinėse linijose 0,67%.**

Suprantama, šiuose davinuose reikia įskaičiuoti ir tai, kas tarp elučių nerasyta. Iš statistikos atrodytu, kad tolimieji skridimai saugesni, bet reikia atsiminti, jog dvimotorių ir keturmotorių lėktuvų santykis yra 5 ir 1. Mažesnio talpumo lėktuvas turi ilgiau išbūti ore ir dėl to daugiau ri-

zikuoti, kol jis perveža nustatytą žmonių kiekį.

Iš pirmojo žvilgsnio pastebima, kad mažiausiai nelaimių ištinka traukinius. Lėktuvai, busai ir automobiliai nelaimių atžvilgiu stovi beveik lygiai. Tik žmogui, tam tikram žemės vaikui, yra sudarytas perdėtas lėktuvinių nelaimių išgaštis. Tai priklauso daugiausia nuo išpūstų tragedijos aprašymų bei neišaiškintų nelaimės priežasčių, kurias paprastai dažniausiai nelaimės liudininkai nusineša su savim amžinybėn.

Lėktuvai siunčia amžinybėn dėl šių priežasčių: gairras skrendant 3%, susidūrimas ore 2%, priverstinis nusileidimas 20%, kylant arba leidžiantis 38%, motoro sugedimas 10%, kitos įvairios priežastys 27%.

Iš viso matyt, kad lemiamiausias faktorius yra žmogaus ranka, kuri turi prityrusiai ir atsargiai elgtis su mašina. Keistas žmogus Keliudamas į neištirtas sritis, nešasi balastą apsisaugoti ir nuo uodų, kai tuo tarpu, keliudamas civilizuotais keliais, nę pats savenis kitų nesaugo nuo tykojančios mirties. Dėl to nenustabu, kad kiekvienos didesnės šventės pasiima sau šimtus susisiekimo aukų. **S. J.**

nu yra kun. V. Vaičiūnas, kolonijai parodęs daug nuosirdumo ir įdėjęs daug darbo. Per pamaldas nuolatos gieda D. Liaugminienės vedamas bažnytinis choras, (Pianistė D. Liaugminienė taip pat prisideda ir prie kitų kultūrinių paruošimų).

Bendruomenės valdybą sudaro šie asmenys: dail. J. Penčyla—pirmininkas, Vismantienė, L. Urbanas, J. Zvimblis ir M. Vismintas.

Kolumbijos krašto valdybą; siemet taip pat sudaro tik Bogotos lietuviai: pulk. J. Kazitėnas, kun. V. Vaičiūnas ir J. Kulnys. **E. P.**

PAS BOGOTOS LIETUVIUS

Lietuvių namai. Bogotos liet. koloniją sudaro rimtą bendruomenę vieneta. Ypač lietuvišką veiklą pagyvino ir palengvino praeitais metais įsigyti Lietuvių Namai. Čia dabar vyksta parengimai ir švenčių minėjimai. Čia renkamas ne tik iškilminga progą, bet ir paprastomis dienomis; čia vyksta įvairių sambūrių susirinkimai, choro repetitijos, šachmatų turnyrai, gegužės mėn. kasdien čia buvo gegužinės pamaldos, o paskutiniu metu čia transliuojama televizija.

Paskaitos. Be tautiškų švenčių čia ir taip rengiamos paskaitos, kurios sutrukia nemažą žmonių. Paskaitas skaitė šie asmenys: kun. Dr. Mankeliūna, pulk. Kazitėnas, J. Kulnys — Bogotos un-to lektorius — skaitė iš chemijos srities, J. Jazbutienė — Lietuvos sporto apžvalga, V. Vacienė — Motinos Dienos progą, A. Klemas — birželio tragedija ir t.t.

Liet. mokykla. Jau nuo pernai kas šeštadienį vyksta lietuviškos mokyklos pamokos. Anksčiau šiai vargo mokykla teko glaustis privačiuose namuose, dabar ji turi nuolatinę patalpą Lietuvos Namuose. Mokyklą nuolat lanko 17-29 vaikų. Ji padalinta į dvi grupes: jaunesniųjų, kurie savo keliu skirstosi į du skyrius, ir vyresniųjų, kur mokslas vyksta visu tempu. Šeštadienio mokykla turi viutiną pritarimą.

Pamaldos. Nuo pat kolonijos įsikūrimo prieš penketą metų kiekvieną šventadienį vyksta lietuviškos pamaldos. Kapelio-

Kregždės ant Nukryžiuotojo pečių

Atkelta iš 3 psl.

ir pamatė kregždes. Tos pačios, kurias nuvijo. — O tokios linksmos. Auksine giesmele sveikino jį. Suprato krautuvininkas, ko jos atskrido, ir šokosi iš lovos.

Moteris, kuri, budėdama prie liginio, snaudė kėdėje, išsigando: Domininkas pamišo.

— Gulėk, juk tu sergi, — kalbėjo ir norėjo atgal paguldyti, — be šis veržėsi prie lango. Moteris šaukėsi pagalbos. Dar negalėjo pajudėti, o štai — vaikšto!

— Vyt, vyt, — sušuko kregždės, pamačiusios besikeliantį Domininką, apsvirtę ore ir nūniro.

— Tos pačios kregždės! — šaukė krautuvininkas prie lango ir lydėjo akim, kol įskrido į bažnyčią.

Kilo gretimi namai, išgirdę pagalbos šauksmą, manydami, kad miršta, bėgo pas krautuvininką ir rado jį kambary bevaikščiojantį. Jis buvo sveikas, lyg būtų nesirgęs, ir vis kartojo: kregždės, kregždės... Ir jie manė, kad liginis pamišo, bėgo dar kitą atsivesti. Subėgusi visa gatvė suprato, kad jis tikrai išgijo.

Kitą rytmetį, kai tik zakristijonas atidarė bažnyčią, žmonės plaukte plaukė. Rinkosi

miestelėnai ir tolimi kaimai, nešdami žalumynų šakales ir giedodami šventas giesmes.

Atėjo ir išgijęs krautuvininkas. Per visą vasarą jis čia nesirodė. Vos tik išspraudė pro žmones ir vidų, kaip pamatė tas pačias kregždes ant Kristaus pečių linksmai bečiulpančias. Puolė ant kelių ir šaukė:

— Palaimintos kregždės, palaimintos!

Minia taip pat giedodama klaupėsi. Išgirdęs šauksmą bažnyčioje, zakristijonas nukubėjo prie krautuvininko:

— Ko šūkaiji lyg daržinėje — Dievas stebuklus daro.

— Hm, stebuklus. Kokius stebuklus? Ar tas senas medis Kristus gali juos padaryti?

— Stebuklus, negirdėtus, gydančius, — šaukė krautuvininkas.

Zakristijonas griebė krautuvininką už rankų, išgrūdo pro duris ir nustūmė bažnyčios laiptais.

— Še tau! Stebuklai. To be-trūko, tu beproti!

Kai zakristijonas grįžo bažnyčion, minia ir vargonai buvo nutilę, tik vienas senelio kunigo balsas virpėdamas plaukė nuo altoriaus. Saulėje spindėjo Kristus, o virš jo tyliai šnekučiai kregždžių šeima.

Bažnyčia tylėjo, tik vienas kunigas ramiai ir plačiai išlinguodamas vedė:

— Vere dignum et justum est, aequum et salutare...

Virš Nukryžiuotojo pečių tupėdami kregždžiuikai klausė seno kunigo giesmės. Vienam taip patiko tas planzenas ore balsas, kad panoro pamatyti patį giedotoją, apie kurį buvo pasakojusi motina. Iškišo iš lizdo galvą ir giliai giliai pasilenkė. Kunigo vis dar nesimatė. Tada dar labiau išsitiesė ir — išslydo iš savo lizdo, ir nukrito tiesiai ant altoriaus tarp mišiolio ir taurės.

Visa bažnyčia aiškiai matė, kaip kregždžiuikas puolė žemyn. Kunigas nutilo giedojęs ir žiūrėjo į prisitrenkusį paukštelį. Zakristijonas, kuris norėjo vėl išvyti sugrįžusį krautuvininką, alkūnėmis skirdamasis taką, skubėjo prie altoriaus. Žmonės stumdami skleidė iš kelio, o jis švntančių veidu atidarė groteles ir bėgo altoriaus laiptais. Visi nučiuvo, tik vienos kregždės lėkė šaukdamos čia aukštyn prie lizdo, čia žemyn prie nukritusio savo vaiko. Zakristijonas priško ir jau norėjo tvirtai paukštelį, bet čia — atsipalaidavo dešinioji Nukryžiuotojo ranka, pasilenkė, nuo altoriaus paėmė iškritusį kregždžiuiką, vėl užkėlė ant savo pečių ir vėl prigludo prie kryžiaus.

Isigyk mūsų poeto

A. TYRUOLIO

L A U K Ų
LIEPSNOS

SONETAI

45 psl. Kaina \$1.00

VENTOS leidyklos gražiai leista. Gaunama—

Darbininko administracijoj

DR. B. MATULIONIS

Vidaus, spec. širdies ir plaučių ligos. Priima bet kurią dieną, iš anksto susitarus telefonu ar laišku.

Telef: 22, Pascoag, Rhode Island.

Adr.: State Sanatorium Wallum Lake, Rhode Island.

Atstumas: nuo Providence—24 mylios, nuo Worcester—26 m., nuo Boston ar Brockton — 50 m., nuo Thompson, Conn.—10 m.

Lietuvių Radio Draugijos Programos

J. P. GINKUS, Direktorius
Treciadieniais 10 P.M.—WWRL 1600 kc.—5000 W.
GYVUOJA PER 23 METUS
Oro tangois transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika.

495 GRAND ST.,
J. P. GINKUS
Direktorius

TEL. EV. 4-9293
AD JEZAVITAS
Muzikos Dir.

BROOKLYN 11, N. Y.
J. VALAKAS
Pranešimų Dir.

Visos jėgos tau, Lietuva!

Architektų ir inžinerių suvažiavimas Bostone

Šituo šūkiu buvo atžymėtas III-sis visuotinis Lietuvių Inžinerių ir Architektų Sąjungos suvažiavimas, įvykęs gegužės 29-31 Bostone.

Suvažiavime dalyvavo apie 55 inžinieriai ir architektai iš Bostono, Chicagos, Clevelando, New Yorko ir Philadelphiajos. Je atstovavo 260 sąjungos nariams.

Iškilmingą posėdį pradėjo dipl. inž. I. Dačinskas, Bostono skyriaus pirmininkas, pakviesdamas c. valdybos pirmininką dipl. inž. J. Jurkūną atidaryti. Po jo kalbos, po Amerikos ir Lietuvos himnų, pakviestas garbės prezidiumas: prof. J. Kaminskis — Sąjungos ir Bostono skyriaus garbės narys, prof. J. Šimoliūnas — Sąjungos garbės narys, adv. A. Šalna — Liet. garbės konsulas Bostone, prof. Ig. Končius — Bostono skyriaus garbės narys, dipl. inž. V. Siurutavičius, — Bostono skyriaus garbės narys ir prof. V. Biržiška — Vyr. Liet. Enciklopedijos redaktorius.

Darbo prezidiumą sudarė: dipl. inž. J. Mikalauskas — pirmininkas, dipl. inž. St. Birutis — vicepirm., dipl. inž. J. Augustinavičius — vicepirm. Sekretoriavo — dipl. inž. J. Rasčiauskas ir inž. K. Baranauskas.

Išklausęs gausių sveikinimų, suvažiavimas ėmė svarstyti Lietuvos ūkio atstatymą.

Šia tema buvo prof. J. Kaminskio paskaita, kurios pagrindinės mintys buvo išreikštos rezoliucijose. Pirmoje rezoliucijoje kaip tik ragina — suaktyvinti veiklą visuose skyriuose išrenkant tam reikalui atsakingą asmenį; Centro Valdyba palaiko ryšius su Liet. ūkio atstatymo komisija ir sudaro studijuotinų temų sąrašą; taip pat ragina savo narius panaudoti visus gabumus įgyti daugiau žinių bei praktikos Liet. ūkiui atstatyti ir ragina jaunimą pasirinkti studijas, kurios būtų naudingos Lietuvos ateičiai; taip pat ragina dažniau spaudoje kelti Lietuvos atstatymo reikalus.

Suvažiavimas turėjo visą eilę darbo komisijų — Liet. ūkio atstatymo reikalams, mandatų rinkimo, stipendijos ir šalpos fondo, rezoliucijų ir sveikinimų komisijas.

Darbo posėdis vyko tos pačios dienos vakare. Čia buvo priimtas II suvažiavimo protokolas, Iš Centro valdybos pranešimo paašikėjo, kad Sąjunga turi 260 narių Amerikoje ir apie 500 visame pasaulyje. Nors kai kurie skyriai mažiau reiškiasi, bet bendra tiek profesinė, tiek vi-

suomeninė veikla gera. Ypač aktyvūs Bostono ir New Yorko skyriai. Šalpos Fondui Chicago skyrius paskyrė net 400 dol., kiti šelpia individualiai. Stipendijos fondui sumokėta 665 dol.

Iš pranešimų taip pat paašikėjo, kad skyriai daro kas 2-4 mėn. susirinkimus ir skaito paskaitas profesiniais klausimais. New Yorko skyrius paaukojo 1000 dol. Vasario 16 gimn., o Bostono skyrius susėpė 4 asmenis 400 dol.

Antroji suvažiavimo diena prasidėjo pamaldom šv. Petro bažnyčioje. Paskui susirinkta darbu. Čia darbo komisijos pateikė susirinkimui rezoliucijas, kurios po diskusijų buvo priimtos.

I naują Centro Valdybą sekantiems dviems metams išrinkti ir pareigomis pasiskirstė: dipl. inžinieriai: B. Galinis — pirmininkas, J. Vasiliauskas — vicepirmininkas, J. Rasčiauskas — sekretorius, R. Budreika — II-ras sekretorius, J. Mikalauskas — kasininkas, J. Okumis — Lietuvos ūkio atstatymo reikalams narys ir V. Izbickis — narys spaudos reikalams.

Revizijos komisijon išrinkti: dipl. inžinieriai: A. Lapšys, K. Kriškiukaitis ir Vyt. Cesnulis.

Buvo pritarta padėti išleisti J. Kaminskio ir J. Šimoliūno atsiminimus, išleisti du metraščius. Pasūlyta surengti didesnę parodą, padėti išleisti prof. Ig. Končiui jo darbų (lietuviškų kryžių) albumą, remti enciklopedijos redagavimą.

Suvažiavimas baigtas tautos himnu.

Vakare pobūvis su vaišėmis praėjo jaukioje nuotaikoje. Vaišėse dalyvavo ir E. Simonaitis, M. Lietuvos Tarybos atstovas, kuris pasakė trumpą kalbą. Pobūvį pajvairino gražiom nuotaikingom dainom p. Daugeliene ir p. Adomavičienė.

Trečią dieną buvo surengta ekskursija. Apžiūrėta įdomesni MIT ir Harvardo universiteto pastatai, laboratorijos bei bibliotekos.

Suvažiavimas praėjo darbinga ir jaukia nuotaika. Įgauta naujo ryžto aktyviai prisidėti prie Lietuvos vadavimo darbo bei jos atstatymo studijų. Taip pat atnaujinti kolegiški ryšiai, buvę tokie charakteringi inžinerių ir architektų sąjungoje Lietuvoje. Vieno kole-

PIRMOJI "KARIO" redakcija 1919 m. Kairėje kar. Petras Ruseckas, dešinėje kar. Vyt. Steponaitis.

"KARIO" ŽURNALAS MINI 35 METŲ SUKAKTĮ

Šiems dienomis "Karys", buvęs Lietuvos kariuomenės laikraštis — atžymėjo 35-tą gimtadienį. Jis įsteigtas nepriklausomybės kovų 1919 metais ir prieš 4 metus atgaivintas Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Per 35 metus "Karys" išleido 1300 numerių.

"Karys" yra vienas seniausių Lietuvių pradėtų ir dabar išlikusių laikraščių. Tiek estai, tiek latviai, nors ir buvo pradėję leisti anksčiau savo kariuomenės laikraščius, bet jų dabar nebeturi. Tad "Karys" yra vienintelis buvusių Pabaltijės valstybių kariuomenių laikraštis.

Įdomu ir tai, kad pirmieji kariams laikraštį leisti pasiūlė kun. Bumžos vadovauta Kareivių Prietelių Draugija. Žinoma, karininkam tai nepatiko, ir pagaliau Krašto Apsaugos ministerija perėmė iniciatyvą, pirmuoju redaktoriumi paskirdama Petrą Rusecką su Vyt. Steponaičiu. Per 35 metus "Karij" yra redagavę 16 asmenų.

Dabartinį redakcijos štabą sudaro: Stasys Butkus, karinės spaudos veteranas, Kazys Keplalas, Zigmas Raulinaitis ir Juozas Valakas.

gos žodžiais tariant: "Pranyko laiko ir atstumo sąvoka ir pajutom brangios tėviškės žemės bendrą ryšį ir ilgėsį".

Suvažiavimo proga buvo surengta

sąjungos narių paroda, kurioje dėl vietos stokos buvo išstatyti tik tipiniai projektai, bet jie gerai vaizdavo dabartinį mūsų inžinerių ir architektų darbą. Buvo ir įdomių projektų ir savo konstrukcija ir architektūra.

Iš parodos davinių matyti, kad iš 184 narių, pateikusių žinias, 13 turi vadovaujančias vietas, 135 dirba kaip inžinieriai projektuotojai, 21 — prie statymo darbų vykdymo, dažniausiai vadovaujamosse vietose ir 15 — dirba braižytojais. J. R.

Savo žydėjimą "Karys" pasiekė kpt. Simui Urbonui redaguojant. Tuo metu "Karys" savo patrauklia išore buvo tapęs vienu populiariausiu Lietuvos laikraščiu. Buvo laikų, kai "Kario" spausdino 80.000 egzempliorių.

Iš "Kario" bendradarbių bei nuolatinių redakcijos narių išskirtinas Stasys Butkus, redakcijos sąstate išbuvęs per 30 metų. Yra sakoma, kad sunku suprasti "Karij" be Stasio Butkaus.

Atgaivinto JAV-se "Kario" K.

keliai buvo irgi nelengvi. Dažnas redaktorių bei leidėjų pasikeitimas neišėjo j naudą. Tačiau, nežūrint visų sunkumų, Karių Ramovės S-gos New Yorko skyriaus — dabartinio "Kario" leidėjo — užsispyrimas nelieisti laikraščiui numirti — yra tikro lietuviško patriotizmo pareiškimas. "Karys" vertas, kad liktų gyvųjų tarpe; tad mūsų geriausi linėjimai "Kario" redakcijai bei leidėjams, kad ir toliau skleistų tą šviesą, kuri tokia ryški ir reikšminga buvo Lietuvoje.

Marianapolio sodus užtvindė žmonės

Liepos 4 d. Marianapoly, Thompson, Conn., įvyko tradicinis piknikas — Lietuvių Diena, sutraukusi ypač daug publikos iš N. Anglijos vietų, iš New Yorko, New Jersey valstybių ir iš kitur. Suvedė juos ne tik graži diena, puikus sodai, kur gali pasivaikščioti, pailsėti, bet ir noras padėti tėvam marjonam, jų kolegijai.

Erdvūs takai ir laukai lengvai talpino sulekiančius automobilius ir autobusus. Grūsties niekur nebuvo, nes čia daug erdvės.

Pamaldos vyko 11 val. sode. Po balkonu buvo padarytas specialus altorius, o žmonių minia išsidriekė sode. Mišias laikė kun. Budreckas, MIC, giedojo Waterburio liet. parapijos choras, vedamas muz. A. J. Aleksio. Pamokslą sakė kę tik iš Anglijos atvykęs kun. K. Matulaitis, MIC.

Po pamaldų žmonės poilsavo, vaišinos prie gausių stalų, kuriuos čia pasistatė įvairios lietuvių apylinkinės kolonijos.

Skautai ir ateitininkai, pasinaudodami šiuo jaunimo susirinkimu, sode turėjo savo gausius susirinkimus. Buvo išklaudyta kelta kalba, aptarti artimiausiu stovykliniai reikalai, padainuota.

5 val. p.p. įvyko palaiminimas prie to paties altoriaus sode. Palaiminimą suteikė kun. J. Vilčiauskas iš New Britain, Conn., giedojo tas pats Waterburio choras; kun. Matulaitis kalbėjo apie arkiv. Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylą.

Apie šestą val., takais išsiriškiavę, atžygiavo Worcesterio Liet. Drum and Bugle Corps. Jis vertas dėmesio, šiemet laikmėjęs N. Anglijos tokių orkestrų pirmenybes. Uniformos padarytos iš tautinių spalvų, žalios kelnaitės, geltonos palaidinukės ir raudonos kepuraitės. Ypač gražu, kad savo maršams aranžiravo lietuviškų dainų melodijas. Atžygiavę į aikštelę, į Vilniaus kalnelį, jie pagrojo ir atliko keletą cirkinčių numerių, kuriuose parodė nemaža sugebėjimų. Išpūdis buvo gražus, ir publika juos šiltai sutiko. Tik pranešėjas, kalbėjęs per garsiakalbius, buvo tikrai neleistinas. Jo lietuvių kalba buvo per daug bloga.

Prie didžiųjų kolegijos durų aikštelėje, O. Ivaškienės tautinių šokių grupė iš So. Bostono pašoko keletą tautinių šokių. Ypač pagirtina, kad O. Ivaškienė į tautinius šokius vis atveda jaunimą. Ir čia šoko patys mažiausi, susilaukę publikos

IŠ VISUR

• Kun. Antanas Sabaliauskas, buvęs misionierius Indokininijoje, per penktą metų dirbęs Venecueloje, paskirtas į Ameriką, kur organizuos būrelius liet. saleziečių gimnazijai remti. Šiemet liet. gimnazijoje Italijoje bus apie 70 mokinių. Kun. A. Sabaliausko nuolatinė apsidėjimo vieta yra: Salesians, 138 Beach St., Paterson 3, N. J.

• Vytautas Žvirzdys baigė universitetą Kenoshoje, Wis., išlaikė labai gerai egzaminus. Studijavo politinius mokslus. Belieka jam įteikti tik dizertaciją, kuri bus iš Amerikos politikos srities.

• Prof. St. Šalkauskio "Ateitininkų ideologija" leidžiama antra laida. Leidžia prel. P. Juras, spausdina N. Pr. seserų spaustuvė Putname. Knyga pasirodys dar prieš ateitininkų kongresą. Viršelį daro dail. V. K. Jonynas.

• Petras Baronas, tarnaujantis Kanados lėktuvų linijose, jau keletą kartų lankėsi P. Amerikoje. Argentinoje jis suorganizavo linijos atstovybę Buenos Aires mieste. Rugpiūčio mėn. jis vėl vyksta į Argentiną atidaryti lėktuvų linijos.

• Berisso mieste Argentinoje veikia savišalpinė draugija "Nemunas," kuri rūpinasi ir įvairiais kultūros reikalais.

• Kordoboje, Argentinoje statomi Lietuvių Namai, kuriuose bus patalpos įvairiems jaunimo susirinkimam ir pobūviams.

• Omahos lietuviai, švenčiant miestui 100 metų sukaktį, rengiasi išleisti stambų veikalą apie to miesto lietuvių. Knyga rašo žurnalistas Jeronimas Cicėnas. Knygos visais techniniais reikalais rūpinasi Juozas Paukštaitis.

• Vasario 16 gimnazijos ateitininkų ekskursija į Romą, nesuskubant sutvarkyti vizą, atidėta į rugpiūčio mėnesį, tuoj po stovyklos.

• Sydnejuje Lietuvių Namams išigyti komitetas nusipirko sklypą. Komitetui vadovauja V. Sądargis.

• Boston Post plačiai skaitomas dienraštis sekmadienio laidoje įsivedė skyrių žinioms iš už geležinės sienos.

grausu pritarimo. Piknikas tęsėsi iki gilaus vakaro. Sporto salėje vyko šokiai. —pj.

INŽ. RUDIS IŠPLAUKĖ Į EUROPA

Inž. Antanas Rudis kartu su žmona yra stambios metalo apdirbimo įmonės — Rockwell Engineering Company, esančios Blue Island, Illinois, savininkai — partneriai. Jų įmonėje dirba apie šimtas darbininkų. Įmonė gamina plieno įrengimus laivynui, aviacijai, metalines dalis tiltų, užtvankų statybai, išpildo specialius užsakymus kariuomenei, geležinkeliams ir kitos rūšies plieno statyboms.

A. Rudis aktyviai dalyvauja lietuviškoje veikloje. Šiuo metu yra Amerikos Lietuvių Ekonominio Centro pirmininkas, Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois prezidentas, Amerikos Lietuvių Tarybos narys, pirmininko L. Simučio alternatas, Lituanistikos Instituto Patikėtinių Tarybos Pirmininkas ir t.t. Ponia Marija Rudienė yra žinoma moterų veikėja, buv. Chicagos Lietuvių Moterų klubo pirmininkė.

Ponia Rudžiai žada, kiek sąlygos leis, susitikti ir su Europoje gyvenančiais lietuviais, susipažinti su jų gyvenimo sąlygomis ir veikla.

Inž. Antanas Rudis kartu su

žmona yra stambios metalo apdirbimo įmonės — Rockwell Engineering Company, esančios Blue Island, Illinois, savininkai — partneriai. Jų įmonėje dirba apie šimtas darbininkų. Įmonė gamina plieno įrengimus laivynui, aviacijai, metalines dalis tiltų, užtvankų statybai, išpildo specialius užsakymus kariuomenei, geležinkeliams ir kitos rūšies plieno statyboms.

A. Rudis aktyviai dalyvauja lietuviškoje veikloje. Šiuo metu yra Amerikos Lietuvių Ekonominio Centro pirmininkas, Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois prezidentas, Amerikos Lietuvių Tarybos narys, pirmininko L. Simučio alternatas, Lituanistikos Instituto Patikėtinių Tarybos Pirmininkas ir t.t. Ponia Marija Rudienė yra žinoma moterų veikėja, buv. Chicagos Lietuvių Moterų klubo pirmininkė.

A. B.

Marijos Šventųjų Metų Kongresas

NAUJOJE LIURDO ŠVENTOVĖJE, PRANCIŠKONŲ VIENUOLYNE, Kennebunkport, Me.

Kongresas prasideda rugp. 13 d. 7 val. vakare. Bus turininga ir įvairi programa.

Je negali dalyvauti per visas dienas, atvyk būtinai bent paskutinę dieną, RUGPIŪČIO 15 D, NES TOJI DIENA BUS KARTU IR TRADICINĖ

LIETUVIŲ DIENA - PIKNIKAS

su įdomia ir įvairia religine bei kultūrine programa:

8 val. Primicijų Mišios
11 val. Pontifikalinės iškilmingos
Mišios Liurdo Grotoje.

2:30 val. iškilmingas Kongreso atidarymas Liurdo šventovėje.
3 val. kultūrinė programa.

VISUS NUOŠIRDŽIAI KVIEČIAME DALYVAUTI TIEK KONGRESE, TIEK LIETUVIŲ DIENOJE.

Ponas Toks ieško suraminimo

Ponas Toks, slinkinédamas gatve, pastebėjo blizgančią iškabą ir tris kartus išsžiojęs perskaitė: "greitas ir mandagus patarnavimas nuliūdimo valandoje."

— Man čia seniai reikėjo būti, — apsidžiaugė ponas Toks, užtikęs, ko jam reikėjo. — Nuliūdimas mane spaudžia kaip batas mazoļ. Eisiu ir susiraminsiu.

Peržengęs slenkstį, ponas Toks sutiko juodai apsirengusį poną ir jam nusiskundė:

— Esu didžioje nuliūdimo valandoje. Mano žmona...

— Taip, suprančiu, — įsiterpė mandagusis ponas, sutelkęs savo veide liūdesį. — Tamsta netekai mylimosios gyvenimo draugės. Širdinga užuojauta...

— Ačiū už gerą širdį, — linktelėjo Toks savo ramintojui. — Sunku man likus vienam...

— Taip, taip, sunku. Bet kągi padarysi? O kur lavonas? — pasiteiravo tas dailiai išspustęs žmogus.

— Koks lavonas? — išpūtė akis ponas Toks.

— Tamstos žmonos. Ji juk mirė? Tamsta sakei...

— Aš nesakiau, kad ji mirė — šurkščiai perkirto Toks.

— Mano žmonos ir su svaru migdančiųjų miltelių į aną pasaulį nepasiūsi. Ji stipri kaip ažuolinė kaladė.

— Bet tamsta sakei likai vienas?

— Žinia, esu vienas. Žmona išvyko atostogų, o aš turiu mieste šustį. Gali įsivaizduoti, koks tai malonumas? Atėjau pas tamstą susiraminti, pagal iškabą. Tamsta juk gelbsti nuliūdimo valandoje?

— Taip, teikiame greitą patarnavimą, — mikčiojo laidotuvių direktorius, — bet tik mirties atvejais.

— Tai tamsta nori, kad kreipčiaus patarnavimo gulėdamas karste? — šaukė ponas Toks. — Ar tamsta turėjai nors vieną tokį klientą?

— Na, ne, — teisinosi mandagusis ponas, — to ir negali būti. Mes juos patys atsigabname. Gyvųjų neaptarnaujame.

— Seniai taip reikėjo sakyti, — širdo ponas Toks. — Be reikalo tamsta mane gaišinai.

— Priešingai, tamsta mane gaišinai, klaidindamas neaiškia savo kalba, — širdo jau ir mandagusis ponas.

— Ot pasakė! — riktėlėjo Toks, eidamas prie durų ir rodydamas iškabą. — O čia kas parašyta? Turėtum aiškesnę pasidaryti, su įrašu: "greitas ir mandagus patarnavimas mirusiems nuliūdimo valandoje."

Ir ponas Toks nubindžino gatve kitur suraminimo ieškoti.

ROCHESTERY, N. Y., JAUNIMAS LAIMEJO PREMIJAS

— Kodėl aš turiu didžiutis savo lietuviška kilme. Šv. Jurgio liet. parapijos savaitinis biuletenis praneša, kad šios mokyklos mokiniai konkursinį rašinį "Kodėl aš turiu didžiutis savo lietuviška kilme" geriausiai parašė ir laimėjo dovanas šie: Dalia Užemekaitė, I d. — 25 dol., Birutė Sedlickaitė — II d. — 15 dol., Carolyn Mastowski ir Kl. Ruzgytė 3 d. — 10 dol. ir 4 dovaną — Jurgio Jankaus "Po raganos kirviu" — 3 egz.: Ina Vidmantaitė, Ilona Avižienytė ir Rūtė Vaičkūtė.

Konkursą organizavo Rochesterio ateitininkų valdyba. Dovanas paskyrė: klb. kun. J. Bakšys — 25 dol., dr. Vl. Lelevičius — 15 dol. Pranas Puidokas — 10 dol. ir rašytojas Jurgis Jankus "Po raganos kirviu" — 3 egz., Konkurso komisiją sudarė: rašyt. Jurgis

Jankus, teisn. Ant. Ragelis ir prof. Vl. Sabaliauskienė.

— **Sv. Jurgio liet. parapijos prad. mokyklą baigė:** D. Bazar, L. Brown, Edv. Levonas, W. Sliks, Vyt. Pinkevičius, Rasutė Malašauskaitė, C. Mastotvski, Rūtė Vaičkūtė, Birutė Sedlickaitė, Valerie Saunders, Cl. Ruzgytė, Dalia Užemekaitė.

— **Aldena Krygerytė, Ramunė Vilūnaitė, Vyt. Šlapelis ir Vyt. Grėbliūnas** baigė aukštesn. Benjamin Franklin mokyklą. Visi yra aktyvūs liet. tautinių šokių dalyviai.

— **D. Saladžiūtė ir Edm. Kasaitis**, birželio 26 d. susituokė šv. Jurgio liet. parapijos banžyčioje.

— **Kotryna Jankienė**, rašyt. Jurgio Jankaus žmona, dirbanti vakarinėje pamainoje Kodake, dienos metu lankė Prekybos mokyklą, kurią šiuo

metu su gerais pažymiais pabaigė ir gavo diplomą.

— **Rochesterio lietuvių skautų ir skautėių dviejų savaitėių stovykla** prasidės liepos 10 d. Stovyklai, kaip ir pr. metais, vadovaus: P. Armonas, St. Ilgūnas, Dalia Podelytė, R. Armonaitė, R. Bludnikas ir kt. Tėvai šia reta proga turėtų pasinaudoti: ne tik savo vaikus išleisdami stovyklon, bet ir visokeriopai stovyklos organizatorius paremdami.

— **Irena ir Stasys Ilgūnai** susilaukė sūnaus, kurį pr. šeštadienį pakrikštijo Stasio vardu. Irena ir Stasys yra susipratę ir veiksūs lietuviai. Ypač Stasys labai daug laiko pašvenčia skautams ir liet. tautinių šokių grupei, kurios jis yra vadovas ir mokytojas.

— **Ar jau nėra nei apie ką kalbėti, nei kas groti?** Praeito sekmadienio (6.27) Rochesterio liet. radio valandėlės klausytojus ne tik nustebino senų anekdotų pasakojimai, bet ir svertimų kompozitorių kūrybinių ištraukų grojimas.

Nesiderino ir P. Andriūšo feljetono "Valdžia" ištraukos paskaitymas. Argi nepartiniais pagrindais būrelis lietuvių Europos gyvenimo sąlygomis.

Taip pat į Lietuvių Dienos komitetą išrinkta: vicepirm. kun. J. Lukšys, išd. kun. K. Rakauskas ir sekr. kun. J. Neverauskas. Spaudos ir radio reikalams išrinkti: kun. St. Raila, kun. J. Neverauskas ir kun. J. Čeponis.

Visas Lietuvių Dienos pelnas rya skiriamas lietuvišioms vienuolėms, kurios dirba lietuvių parapijos mokyklose.

Kr. J. Č.

LIETUVIŲ DIENA GIRARDVILE

Jau 40-tieji metai, kai tūkstančiai lietuvių iš įvairių Pensylvanijos vietų rugpjūčio 15 d. susirenka į Lake Wood Park, Pa. (netoli nuo Mahanoy City, Pa.). Pirmasis organizatorius šios šventės, berods, buvo kun. Dr. Vincas Bartuška. Šiais metais šventė bus su reta, turininga programa. Tam tikslui išrinkta nauja valdyba, į kurią įeina garbės nariais prel. St. Dobinis (Mt. Carmel, Pa.) ir kun. P. Česna (Mahanoy City, Pa.).

Lietuvos Dienos komiteto pirmininku išrinktas sumanus ir veiklus kun. Leonas Pečiulius.

kevičius (Mahanoy City). Studijuodamas jis praleido 3 metus Lietuvoje ir gerai išmoko lietuvių kalbą ir susipažino su Europos gyvenimo sąlygomis.

Taip pat į Lietuvių Dienos komitetą išrinkta: vicepirm. kun. J. Lukšys, išd. kun. K. Rakauskas ir sekr. kun. J. Neverauskas. Spaudos ir radio reikalams išrinkti: kun. St. Raila, kun. J. Neverauskas ir kun. J. Čeponis.

Visas Lietuvių Dienos pelnas rya skiriamas lietuvišioms vienuolėms, kurios dirba lietuvių parapijos mokyklose.

Kr. J. Č.

OLANDIJOJE Mrs. S. De Vries džiaugiasi savo vaikais, kurie buvo gimę kaip Siamo dvynukai, suaugę pilvo oda. Operacija juos perskyrė ir vaikai auga sveiki.

STOUGHTONO ŽINIOS

Lietuviška mokykla pajūry

Užbaigiant liet. šeštadienio mokyklą buvo nutarta išvykti kur nors į pajūrį. Birželio 27 d. laimingai, nors ir su "pritikimais", nuykome į Nantasket - Beach, už 28 mylių nuo Stoughton, Mass. Pasikaitinę gerą valandą turėjom užkandžius: dešrelę su priedais, kaip čia vadinama "hot dogs", po butelį coca-cola ir ledų. Pavalgę užsimanėme pramogų. Visi nuykom į Paragon Park. Tik keturiems vyresniems buvo leista pasivažinėti Roller Coast, gal būt didžiausiu N. Anglijoje. Kiti džiaugėmės kitomis pramogomis. Mūsų vedėja mėgino laimėti ir išlošė gražų "berniuką."

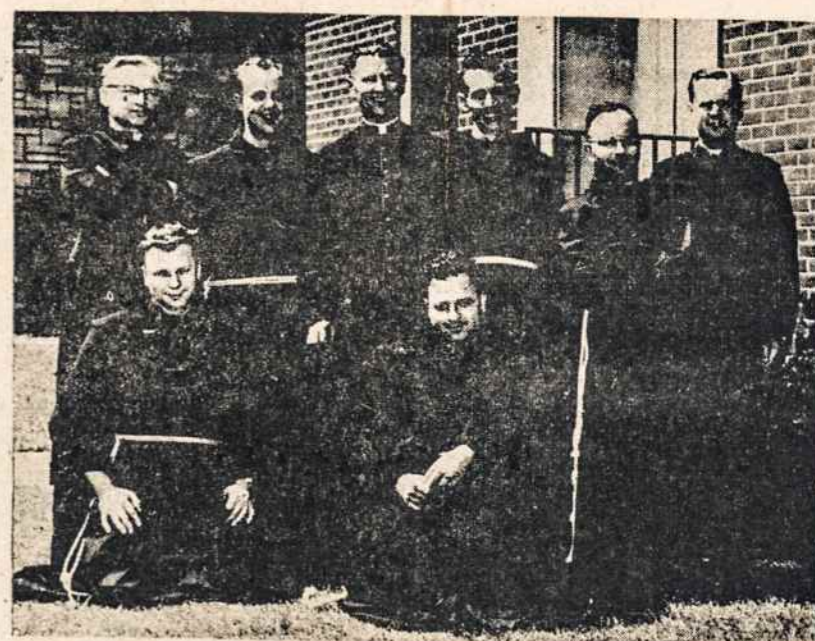
Bevaikščiodami ir bevažinėdami tokiam karšty - gerokai išvargom ir iškaitom. Atsigalvinimui gavom po "root-beerį" ir vėl ledų.

Mūsų buvo nemaža: C. Owerka, Betty Savicki, W. Savicki, J. Savicki, C. Unda, M. Milkovaitytė, M. Reily, C. Bunevich, D. Bunevich, A. Juknevičius, W. Unda, R. Vales, J. Sheen, R. Preskienis, J. Preskienis, R. Preskienė, N. Paškevičiūtė, Arvydas Paškevičius, J. Wells, M. Revnoff, R. Ruggiero, D. Ruggiero, J. Piriee.

mis turbūt ir pačiam pranešėjui paaikškėjo.

Taigi, tos kel'os pastabos, kurios iškilo klausant pr. sekmadienio liet. radio valandėlę, lyg ir verčia pagalvoti ir prisiminti, argi jau mes neturime savų kompozitorių ir jų kūrybinių, argi neturime savų rašytojų ir jų knygu, Lietuviškos Enciklopedijos, savų labai ryžtingų veiksmų, apie kurių žygius ir darbus Washingtone, Kersteno komitete ir kitur reikia supažinti lietuvius ir amerikiečių klausytojus. Temos didelės ir labai dėkingos. Kalbėkime apie tai kas sekmadienį, nors ir po truputį. Gi liet. plokštelių šiuo metu taip pat turime gana daug. Jau turime Ciurlonio choro įdainavimų, Chicagos vyrų choro, Budriūno vyrų kvarteto, solistų ir kt.

— St.

BIRZELIO 27 įvykusių primicijų šv. Juozapo parapijoje Scranton, Pa., dalyviai dvasiškai. Pirmoj eilėj pranciškonai broliukai: Didž. Pauliukaitis ir Jurgis Petkevičius; antroj iš kairės — kun. B. Zdanavičius, T. G. Jočys, OFM, prel. J. Miliauskas, šv. Juozapo par. klebonas, primicijantas T. Gabrieliūs Baltrušaitis, OFM, T. L. Andriekus, OFM, ir kun. M. Ožalas.

GYVENIMAS PAS AUSTRALIJOJOS LIETUVIUS

Birželio įvykių minėjimą Melbourne surengė Liet. Parapijos Taryba. Po iškilmingų pamaldų salėje įvyko paskaita ir pritaikyta meninė programa.

Iškilmingi minėjimai įvyko ir kitose kolonijose. Adelaidėje miesto katedroje buvo suruoštas religinis koncertas, kurį aštadarė pats arkvyskupas, raginęs lietuvius išverti ir pasitikėti aukščiausioju. Minėjimas buvo surengtas visų trijų Pa-

baltijo tautų bendrai.

Geelenge ta proga surengta didelė vieša eiseną, prie kurios prisidėjo ne tik pabaltiečiai, bet ir kitų pavergtų tautų atstovai. Minėjimą sveikino miesto burmistras, perduodamas Pabaltijo tautoms savo simpatijas ir užuojautą. Iškilinėse dalyvavo nemažas būrys australų. Vietos radijas ir spauda iš anksto plačiai išreklamavo tiek eiseną, tiek minėjimą.

Uragvajuje statomai lietuviškai bažnyčiai Australijos lietuvių tarpe T. S. Gaidelis pravedė rinkliavą. Jau surinkta 1200 svarų. Aukos dar tebeplaukia.

Ateitininkai įsisteigė Sydnejuje per Sekmines ir išsirinko

valdybą. Melbourne ateitininkai reiškiasi gyvai, dalyvaujami įvairiuose minėjimuose, rengdami ekskursijas. Birželio 27 d. paminėjo dviejų metų sukaktį. Ateitininkams vadovauja Vytautas Čizauskas.

Spaudos kioskas. Katalikiškai spaudai ir knygai platinti Melbourne Liet. Par. Taryba įsteigė spaudos kioską prie John bažnyčios. Kioskui atsiunčiama labai maža spaudos. Dar kartą prašoma siųsti periodiką, knygas; visuomenė pagėdauja taip pat ir lietuviškų maldaknygių, religinės literatūros. Siųsti šiuo adresu: Spaudos Kioskas, 37 Roxburgh St., Ascot Vale, Vic., Melbourne, Australia. **Br. Z.**

WATERBURIS NUOLAT GYVAS

Mūsų kolonijos vardas rečiau tematyti laikraščiuose. Jei čia yra kaltė, žinoma, mes patys kalti dėl nepakankamo informavimosi. Tačiau mes esame gyvi ir veikiami nemažiau už kitus.

Balfo 137 skyrus turėjo gražų koncertą, dabar rengiasi piknikui. Altas minėjo žiauriojo birželio įvykius, šv. Vardo draugija suruošė Tėvų Dienos minėjimą. Vyčiai su parapijos choru gražiai paminėjo Motinos Dieną. Liet. Bendruomenė, ateitininkai ir skautai gyvai darbuojasi. Krikščionių Demokratų skyrius mūsų kolonijoje labai gyvas.

Kitos draugijos daugiausia pasireiškia piknikų ruošimu. LDS 5-ji kuopa savo pikniką ruoš liepos 11 d. Antano Švambario ūkyje, 180 Alder St. Švambarių sūnus yra kunigas misionierius ir dabar apašta-

lauja Japonijoje, iš kur dažnai parašo. Ypač dabartiniu metu japonai mielai priimą krikščionybę.

Šv. Juozapo par. choras, ved. muz. A. J. Aleksio, dalyvavo liepos 4 d. Marianopolyje Lietuvių Dienoje. Waterburiečiai ten dalyvavo labai gausiai. Jie turėjo savo atskirus stalus su valgiais ir gėrimais.

P. J.

HELP WANTED FEMALE

YOUNG LADIES become a Registered NURSE

Accredited school of nursing. Must be between the ages of 17 and 30 years and have completed 4 years of high school. A scholarship, which consists of books, tuition, uniforms and maintenance, is provided for each student nurse accepted into the September class. Modern classrooms, dietary and chemistry laboratories, and up-to-date library in the new nurses' home are available for the use of all students. Write or telephone: Edna D. Collentine, R. N., Director of Nurses, South Chicago Community Hospital, 2320 E. 93rd Street, Chicago 17, Ill. ESsex 5-4400. Next class begins September 8, 1954.

DISPLAY

GIVE YOURSELF A TREAT GET THE BEST IN FOOD AND DRINKS

- Luncheon Specials
- Dinner Specials
- Birthday Parties
- Wedding Parties

Beer on Draught Music Friendly - Quick - Service

DOTTY'S LOUNGE

WOLF ROAD MOKENA, ILL.

ŠV. PELEGRINO ŠVENTOVĖ

"VĖŽIO ŠVENTASIS"

TĖVAI SERVITALI, ŠV. DOMINIKO BAŽNYČIA

Sedgwick ir Loenst gatvės

NUOLATINĖ NOVENA KAS ANTRADIENĮ 5:30 P.P.

Kiekvieną sekmadienį 3:30 p.p.

Giedotos mišios kas antradienį rytais 8 val. už vėžiu sergančius. Šventojo relikvija atskirai laiminami vėžiu sergantieji. Prašymai priimami kiekvienu laiku.

Tel. WH. 4-6797

Rev. John G. Bosco, O.S.M., klebonas ir vedėjas

Tamstą maloniai kviečiame į

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" RADIOJŲ RĖMĖJŲ "RŪTOS" KLUBO ruošiamą

DIDŽIULI METINI PIKNIKA

(10-ties metų klubo gyvavimo sukakties proga)

SEKMAD., LIEPOS-JULY 11 D. 1954 m.

ŠV. MYKOLO LIETUVIŲ PARAPIJOS PARKE

15 E. 23rd ST., BAYONNE, N. J. (sujungtame su gretimu Veteranų parku)

Lietuviškos dainos, tautiniai šokiai, lietuviškos gražuolės rinkimas, šokimo kontestai, ir t.t. Veiks gausus valgių ir gėrimų bufetas.

PIKNIKO PRADŽIA 2:00 VAL. PO PIETŲ — ŠOKIAI 4:00 VAL. Meninė programa 6:00 val. vak. Įėjimas (su takais) — 85 c.

SPORTAS

ANT. BAGDŽIUNAS

IŠ PASAULIO FUTBOLŲ PIRMENYBIŲ

Mažytė Šveicarija pasta-ruoju metu atkreipė į save vi- so pasaulio dėmesį. Čia "tai- kos apaštalai" leisdami įvai- riausių spalvų mullo burbulus, aukodami žmones, tautas, val- stybes, vilioja švelnų taikos balandį... Čia susibūrė net 16 valstybių futbolo rinktinės, ku- rios taikiu būdu kovoję dėl pasaulio futbolo nugalėtojo ir drauge dėl garsiosios Jules Ri- met taurės.

Kai 1928 metais Urugvajus išsikovojo Amsterdame praves- tuose olimpinuose žaidimuose futbolo varžybose meisterio vardą ir vėliau 1930 metais Urugvajuje pasaulio pirmeny- bėse pirmą vietą, futbolo eks- pertai sudarė teoremą — Pie- tų ameriką futbole neįveikia- ma. Tačiau neilgas tos teore- mos amžius tebuvo — 1934 m. Italija iškrėtė staigmeną išsi- kovodama pirmą vietą, antroj palikusi Čekoslovakiją, tre- čioj Vokietiją ir ketvirtoj Aus- triją. 1938 metais Italija tvir- tai laiko Jules Rimet taurę, antroj vietoj palikusi Vengri- ją.

Po antrojo karo pirmenybės buvo praves- tos tik 1950 me- tais Brazilijoje. Čia pirmosios dvi vietos atiteko Pietų Ameri- kos valstybėms — Urugvajus išsikovojo pirmą, gi rengėjai Brazilija antrą vietą. Didžioji šių pirmenybių staigmena tai Amerikos Jung. Valstybių 1-0 pergalė prieš favoritus Angli- ją.

Į baigmines rungtynes Švei- carijon suvažiavo Anglijos, Austrijos, Belgijos, Brazilijos, Čekoslovakijos, Italijos, Jugos- lavijos, Meksikos, Pietų Kore- jos, Prancūzijos, Škotijos, Ura- gvajaus, Turkijos, Vengrijos ir Vokietijos rinktinės.

Po praves- tų varžybų ketu- riose atskirose grupėse, į stip- riausių aštuonių grupę įkopė Brazilija ir Jugoslavija iš pi- mos grupės, Vengrija ir Vokie- tija iš antros, Urugvajus su Austrija iš trečios ir Anglija su Šveicarija iš ketvirtos grupės.

Į pusiaubaigminį ratą pateko Urugvajus, įveikęs Angliją 4-2; Autrija, sudorojusi rengė- jus Šveicariją 7-5; Vokietija, nugalėjusi Jugoslaviją 2-0, ir Vengrija, sutvarkiusi Braziliją 4-2.

Baigminį ratą lengvai pasie- kė Vokietija, parbloškusi Aus- triją 6-1, ir Vengrija, po sun- kios kovos įveikusi Urugvajų 4-2-2).

Kovoje dėl trečios vietos Austrija nugalėjo pirmenybių favoritus Urugvajų 3-1, tačiau didžiausią staigmeną futbolo pasauliui iškrėtė Vokietija, baigmėje laimėjusi prieš Ven- griją 3-2. Vengrija, kuri nuo 1950 metų nebuvo pralaimėju-

KU CHI CHANG buvo suimtas Los Angeles mieste. Formozos nacionalistai kaltina jį išieškojus 210,000 dol.

si tarpvalstybių futbolo rungtynių, kuri sužlugdė Anglijos viešpatavimą Europos futbole, kuri grupinėse varžybose supylė tuos pačius vokiečius 8-3, baigmėje neišlaikė Vokietijos rinktinės kovos dvasios ir spar- tos ir prie 65 tūkstančių žiu- rovų Berne verkdami išėjo iš aikštės (Taip bent rašė New York Times).

Ir vėl futbolo pasaulis praturtės naujais vardais, naujo- mis futbolo žvaigždėmis. Ma- nau, ne vieno futbolo mėgėjo atmintyje yra likę vardai, kaip Richardo Zamora, Planicka, "juodasis deimantas" Leonidas da Silva, Meazza, Silvia Piola Gunar Nordahl, Gunnar Green. O štai šių metų pirmenybės davė naujus vardus: Puskas, Bozsis, Hidegkuti, Walter, Morlock, Turek, kurie ne tik savųjų tarpe, bet plačio- se masėse bus ilgai atmintyje.

Krepšinis

Liepos 3 d. Lietuvių Atletų Klubu krepšininiai dalyvavo tarpklubinėse Pabaltijo krepšinio žaidynėse. Be LAK žaidy- nėse dalyvavo Latvių Sporto Klubu ir Estų Atletų Klubu krepšininiai.

Pirmose rungtynėse lietuviai susitiko su latviais. Žaidimas buvo gana gyvas ir permainin- gas. Pradžioje mūsų šiek tiek vyravo ir pirmą kėlinį lai- mėjo lengvai 28-15, tačiau tre- čiam ketvirtyje latviai žymiai pasitaisė ir vienu metu skirtu- mas tebuvo vieno taško. Ta- čiau mūsų šiek tiek savųjų žiu- rovų skatinami nepasidavė jūdiems latviams ir baigė rungtynes 65-58. Taškus pelnė: Birutis A. — 27, Grybauskas 12, Daukša 11, Bagdonas 7, Šlepe- tys 6, Birutis J. — 2.

Latvių - Estų dvikovė bai- gėsi kuklia latvių pergale 64 — 61. Prieš estus mūsų pirmą-

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

P. Mončiauskas Anglijoje, kaip skelbia British Chess Ma- gazine, June 1954, laimėjo an- trą vietą Vakarinių Anglijos p- bėse, Premier Reserve II gru- pėje: 1. D. M. McCough 4 taš- kai, 2. A. P. Mončiauskas 3.

D. A. Nasvytis ir Bartkus, Clevelando Open p-bėse surin- ko 5:3 taškų ir dalinosi 7 vietą iš 44 dalyvių. Laimėjo latvis Igers Galais su 7:1, apie tai rašo Chess Life birželio 20 nr.

Steve Liponis ir D. Parker laimėjo Portland (Me.) miesto p-bes, surinkę po 4:1 taškų (Chess Life, June 20).

Iš pavardės reikėtų spręsti, jog Liponis — lietuvis.

Kazys Merkis, chess editor of the Lithuanian language newspaper "Darbininkas", lai- mėjo antrą vietą Massachusetts žaibo varžybose su 8:2, rašo Chess Life, birželio 20.

Tam pat numery įdėta Mer- kio laimėta partija su Parme- lee, plačiai komentuota JAV meisterio J. W. Collins, kuris užbaigoje reiškia: "Logiška! sulošta partija. 14-tas ėjimas (suprask, Merkio) P-QB5! turi realią teoretinę reikšmę."

Zalys įveikė Liebman, Jakš- tas sudorėjo Bundick, bet pra- laimėjo prieš Silfrey. Sweet įveikė Racaitį ir Dulcaiz-Zu- kaitį (Chess Review, June 1954).

sis penketukas per daug nesit- stengė ir leido pasireikšti an- trajam penketukui — jaunie- siams. Iš jaunųjų, jei jie rimtai padirbės, ateityje galima susi- laukti neblogų krepšinininkų. Kaip prieš latvius, taip ir prieš estus krepšinio žaidimo "per- liukus" parodė žymusis krepš- nininkas Grybauskas. Atrodo, kad LAK krepšinio vienetas, įtraukus Grybauską į savo eil- es, galės be priekaišto atsto- vauti New Yorką įvykstančio- se Toronto žaidynėse. Ir liku- sieji penketuko nariai: Bagdo- nas, Daukša, Šlepetys ir Biru- tis A. rodė tvirtesnį susizaidi- mą, kaip kad prieš porą mėne- sių.

Prieš estus taškus pelnė: Bi- rutis A.—24, Grybauskas 18, Bagdonas 7, Jankauskas 6, Šlepetys 5, Daukša 4, Birutis J. 3. Bendra rungtynių pasek- mė 67-47 (33-24).

Žaidynių laimėtojas Lietu- vių Atletų Klubas gavo gražią sidabrinę taurę. Po rungtynių visi žaidynių dalyviai ir jų sve- čiai Liet. Atletų Klubu svetai- nėje kukliai pasivažiavo.

Futbolas

Norss futbolo sezonas dar neprasidėjo, tačiau lietuvių sporto klubo vyrai nerimsta. Štai rugpiučio 29 d. 1 val. spor- to klubas rengia linksmą gegu- žinę (pikniką), kuris įvyks mūsų buvusios aikštės, Queens Soccer Field parke. Plačiau a- pie pikniką kitą kartą.

PARSTUPAS

Parstupo šaknis jau buvo žinomos ir vartojamos kaip gydulė nuo Hippo- crito laikų, nuo plaučių ligų, nuo širdies nesvei- kumų, nuo sunkių skaudėjimų po krūtine ir skrep- levimų; kiti sako Parstupo šak- nys gerai nuo šalčių, kosulio ir reumatiškų skausmų, ir suval- ninimo k i e t ū vidurių. Pri- siųskite mums \$1.00, tai mes prisiųsime jums kvoterį svoro Parstupo šaknų. O jeigu norite COD, tai bus \$1.25; į Kanadą irgi yra \$1.25.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

Buenos Aires turime lietuvių šachmatų klubą. Valdyboj: J. Nastopka, B. Baranauskas, A. Šantaras ir Gliosas. Be savo p-bių, koresp. partijų su kitų kraštų lietuviams, numato pri- imti Povilą Vaitonį, atvyks- tantų su Kanados valstybine komanda į pasaulio p-bes, Ar- gentinoje.

Kanadoje, Sovietų didmeiste- rise Bondarevsky turėjo si- multaną Ottawa mieste. Jis lai- mėjo santykiu 25:0. Kitas did- meisteris Kotov lošė prieš 3 ekspertų klasės lošėjus, įveik- damas juos 3:0.

Išmintis

Raudona nosis atsiranda ir tam, kuris geria vien tik baltą vyną.

Neaiškumas

Restorane žiūri žmogelis val- gių kainą ir stebisi. Du kiau- šiniai virut vandenyje su trupu- tėliu duonos 75 c., o dviejų kiaušinių kiaušiniene tik 50 c.

— Vadinasi, kepti pigiau, — guodėsi padavėju.

— Visai ne, — aiškino pa- davėjas, — bet kas pasakys, kelis suplakai, kai nusisukęs su- maišai.

Retas patikimas

— Tamta sakote, kad apil- plėšimą įvykdėte vienas, — klausė kaltinamąjį teisėjas.

— Taip, pone teisėju. Šiais laikais bemaž neįmanoma rasti versle patikimo bendrininko.

FLATBUSH PLAZA

(formerly Bedford Plaza)
NEWLY RENOVATED
Full Course Dinners • Luncheons
Cocktail Lounge — Finest Wines
(under new management)
1268 Flatbush Avenue, Brooklyn
GE. 4-9568

LIETUVOS "Atsiminimai"
Radio Valandos
Seštadieniais 4.45 iki 5.30 val. p.p. Štobis
WEND 1330k-107.5m
JACKY-STUKAS
DIREKTORIUS
1264 WHITE ST.
HILLWIDE, N.J.
Tel. WAverly 6-3325

FOR A LIMITED TIME ONLY
Brooklyn's Largest Volume Dealer Offers You —
1954 Chrysler Windsor Deluxe, 6 Pass. Sedan

FACTORY EQUIPPED \$2480 TAX EXTRA
DELIVERED HERE

ALSO
1954 PLYMOUTHs AT DRASTIC REDUCED PRICES

— Come in Today —
LAND MOTORS, Inc.
539-4th Ave., cor. 15th St., Brooklyn 15, N. Y.
YOUR FRIENDLY CHRYSLER-PLYMOUTH DEALER
— FULLY AIRCONDITIONED —

LIETUVIŠKA GELIŲ KRAUTUVĖ "REGINA"
GĖLĖS kambarinės ir skintos vedybiniai buketai, karsazai, laidotuviams vainikai ir gelių sėklos. Lietuviški saldiniai "RŪTA" detalai ir urmu.

Užsakymai priimami telefonu. Gėlės pristatomos betkur.

FLORIST REGINA
522 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Tel. ST 2-7909

M. and Z. AUTO COLLISION WORKS
LIETUVIŲ SPECIALISTŲ
COLLISION IR AUTO TAISYMO D-VĖ

Atliekami visi collision, dažymo ir mech. taisymo darbai. Darbas atliekamas pigiai ir sąžiningai.

J. MALDUTIS, namų tel. HY 7-3247 937 GRAND STREET
Z. ZALIAUSKAS, namų tel. GL. 6-8659 BROOKLYN, N. Y.

Tel. EV. 8-9794

Jau minime spaudos atga- vimo 50 metų sukaktį
Neužmirškime, kad vienas iš didžiausių lietuviškos spaudos apaštalų buvo vysk. M. Valančius.
Jo gyvenimą ir veiklą rasite
VACLOVO BIRŽIŠKOS KNYGOJE
VYSKUPO MOTIEJAUS VALANČIAUS BIOGRAFI- JOS BRUOŽAI
100 p. Kaina \$1.00
Gaunama "Darbininko" administracijoj

PATRICIA EDGERLY DIRECTOR
New York Medical Exchange
489 Fifth Ave., New York, N. Y.
Telephone: MU 2-0676

Because of the Superior Quality of Applicants we have received through the readers of The Catholic News we welcome more Industrial Nurses, Medical Secretaries, Lab X-ray Technicians and Medical Assistants for Physicians Offices as well as Hospital Personnel. Salaries range from \$50 to \$80 to start.

RESORTS

UNGER'S PINE REST
Purling, New York
Tel. Cairo 9-9564. Family vacation. American-German table. Sports. TV. Churches, swimming nearby. Reason- able rates. Tel. HO 4-5203.

FIFTH AVE. HOTEL
127 BEACH 116th STREET
ROCKAWAY BEACH, L. I.
Light, airy rooms with private bath cooking, homelike atmosphere; 200 ft. from ocean. Day, Week, Season.
Tel. BE 5-9499

Labai gera, mokanti gražiai gyventi knygelė, tinkanti visiem, ypač jaunimui, parašyta

O. SWETT MARDEN
Džiaukis gyvenimu
Kaina tik 70 centų
Gaunama: "DARBININKO" administracijoj

SO. BOSTON, MASS.
BARASEVICIUS ir SŪNUS FUNERAL HOME
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. SOuth Boston 8-2590

ZALETSKAS FUNERAL HOME
564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia šermenims dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
SOuth Boston 8-2609

WAITKUS FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių direktorius ir balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šer- menims dykai. Aptarnauja Cam- bridge ir Bostono kolonijas žė- mniausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir i kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Užsisakykite Darbininką 1954 m.
Skaitykite ir platinkite "Šv. Pranciškaus Varpelį"!

JOHN DERUHA, M. D.
Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9
Mokslus baigęs Europoje.
128 E. 86th STREET NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Tel. APplegate 7-0349
TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS BANGA
340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).
Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.
Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke.
Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
Kabaretas
VYT. BELECKAS, savininkas
Baras, SALĖ vestuvėms, parengimams, susirin- kimams, etc.
1833 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

Tel. EVergreen 6-5181
KARL EHMER — PORK STORES
Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:
69-38 Myrtle Ave. 185-24 Horace Harding Blvd
Glendale, N. Y. Fresh Meadows, Flushing
136-59 Roosevelt Avenue 219-17 Jamaica Avenue
Flushing, N. Y. Queens Village, N. Y.
68-38 Forest Avenue 176 Rockaway Avenue
Ridgewood, N. Y. Valley Stream, N. Y.
60-04 Woodside Avenue 4380 White Plains Road
Woodside, N. Y. Bronx, N. Y.

19 West Post Road
White Plains, N. Y.
MAIN STORE
6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis (ARMAKAUSKAS)
Graborius - Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYCIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS-ŠALINSKAS
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiame garbingas laiduves.
Koplyčios nemokamai visos miesto dalyse; veikia ventiliaci- ja.
Tel. Virginia 7-4499

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas (BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS — Direktorius
ALB. BALTRONAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

EXTRA DIVIDEND
LATEST QUARTERLY INTEREST — DIVIDEND (JULY 1, 1954)
2 1/2% Per Year Plus Extra 1/4% Per Year
DEPOSITS MADE ON OR BEFORE JULY 15 WILL DRAW INTEREST FROM JULY 1, 1954.
THE Kings County SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to \$10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGOS
AMERIKA, LYS ORGANIZACIJOS DARBININKŲ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

Angelių Karalienės parapijos piknikas
Ivyksta sekmadienį liepos 11 d. National Park and Hall, Woodside, N. Y. Bus leidžiama laimėjimais 500 dol. grynais. Gros puikus orkestras, šokiai nuo 4 v. ki 9 v.v. Rengiamasi rinkti karališką šeimą. Kandidatai į karalius: Stasys Jakaitis, jr., Panatauskas, jr., P. Kizis; į karalienes: O. Panatauskienė, A. Poderienė, O. Bagdonavičienė; į princus: Juozas Millius, A. Pranys, Juozas Žukas ir R. Pankevičius, į princeses: Agnes Vasauskas, Fr. Vasauska, Lokuševičiūtė, H. Venis.

Kun. Jonas Petrėnas
išvyko atostogų į Kennebunk Port, Maine, pas tėvus pranciškonus.

Prof. A. Gylis, šiuo metu dirbęs vienoje Long Island ligoninėje, su sūnumi Vytautu, kuris dėsto matematiką Illinois universitete Urbanoje, lankėsi Darbininko redakcijoje.

Atvyko kun. dr. J. Grabys
Antradienį, liepos 6 d., 10,15 val., Queen Mary laivu iš Italijos į JAV atvyko kun. dr. J. Grabys. Laikina apsisitojo Brooklyne. Vėliau vyks į Rochesterį aplankyti savo giminių. Pastoracijos darbu nuolat mano apsisitoti Albany, N. Y., vyskupijoje. Jis yra atsivežęs labai įdomios ir autentiškos medžiagos apie dabartinį gyvenimą Lietuvoje.

Kun. J. Šeškevičius, ateitininkams žinomas "Dėdės Juozo" vardu, jau gavo laikiną vizą įvažiuoti į JAV ir liepos 19 d. United States laivu atvyksta į New Yorką. Jis ateitininkų kongrese atstovaus Romos ateitininkų draugovę ir žada kongresui atvežti brangių dovanų.

Studentų metraštis
visu tempu rengiamas. New Yorko ir New Jersey studentai, kurie iki šiol dar nėra padavę savo žinių studentų metraščiui, prašomi kuo skubiau jas suteikti E. Kaminskui, 249 Ripley Place, Elizabeth, N. J. Reikalingos šios žinios: pavardė, vardai, gimtoji vieta, baigta gimnazija, lankomas universitetas, studijų šaka ir gyv. vieta.

T. Tomas Žiūraitis, OP
pavadoja kun. dr. St. Vailiūšaitį, išvykusių visą liepos mėn. atostogų.

Vytautas Žvirzdys, važiuodamas į Washington, D. C., studijų reikalais, savaitgalii buvo sustojęs New Yorke.

Vytautas ir Kazimiera Sventoraiciai
dviem savaitėm išvyko atostogų. Pereitą šeštadienį aplankė Niagara Falls, o sekmadienį dalyvavo Kanados liet. katalikų suvažiavime Hamiltone, Ont.

Kun. Ant. Račkauskas, Apreiškimo parapijos vikaras, išvyko atostogų. Dalyvavo Kanados liet. katalikų suvažiavime, dabar aplankys savo bičiulius kitose Kanados vietose ir pro Chicagą grįš vėl į Brooklyną.

Inž. Pranas Kunigėlis su žmona
išvyko atostogų į Kanadą, kur aplankys savo bičiulius ir pažįstamus, išsibarsčiusius po visas Kanados lietuvių kolonijas.

Skautų Vyčių sueiga
ivykys liepos 12, pirmadienį, 7 val. Apreiškimo par. salėje. Norintieji vykti į stovyklą, privalo atsinešti 5 dol.

Rom. Kezys, skautas vytis ir aktyvus veikėjas studentų tarpe, pradėjo redaguoti jaunimo skyrių "Kario" žurnalą. Pirmasis "Karys" su jaunimo skyrium pasirodė birželio mėnesį.

Pranešimas apie padėtį Lietuvoje
bus liet. teisininkų dr. Jono New Yorko skyriaus susirinkime, kuris įvyks liepos 10, šeštadienį Baltic Freedom House patalpose 131 E. 70 St. Manhattan. Kviečiami ir neteisininkai.

Prof. Dr. V. Kanauka, išlaikė New Yorko ir Ohio valstybinius egzaminus.

DR. H. LUKAŠEVIČIUS DĖKOJA
Kai liga bandė išversti iš gyvenimo, savo kruopščiu gydymu mane išgelbėjusiam Dr. T. Savickiui nuoširdžiausiai dėkoju.

Didis ačiū aukojusiems net savo krauju: gydytojui Arnoldui Grušniui, geraširdžiams amerikiečiams Mr. Don Howard ir Mr. Gill Brown ir pagaliau mano Leonei, kuri pati davusi kraujo, kaip angelas, budėjo ligoje.

Dėkoju taip pat nuoširdžiai vieni po kito lankiusiems ligo-ninėj: Balfo egz. direktoriui P. Minkūnui su šeima, "Am. Balso" liet. skyr. direktoriui Dr. K. Jurgėlai, N. Y. Kultūros T. pirm. Dr. A. Musteikiui su ponija; L. Dambriūnui, kun. V. Dabušui, "Darbininko" vyr. red. prof. Sužiedėliui, kun. Račkauskui, kun. Pakalniškiui, p. L. Gudelienei, p. M. Grauzinytei, inž. P. Kunigėliui su ponija, "Vytių" Korp! kolegoms — V. Sventoraiciai su ponija, Alg. Šilbajoriui ir B. Kuliui, kun. J. Čekavičiui, Dan. Šulaičiui, p. Mirgai Gudelytei, V. V. Zelenkevičiams, Halinai ir J. Montvilams, O. ir K. Genevičiams, St. Jakštui, J. Valakui, kun. Dr. T. Narbutui, Irenai Kersnauskaitė, Ig. Kazlauskui, kun. Dr. K. Gečiui, "Am. Balso" red. inž. P. Labanauku, ekon. V. Labanauku su ponija (iš Cikagos), kurie, lankydami New Yorką, buvo malonūs aplankyti čia mane ligoninėje, ir visiems visiems iš visur, kurie daugybę gėlių, gausiais laiškais ar nuoširdžiu žodžiu padėjo šį kartą laimėti rungtynes su mirtimi. Visiems didžiai dėkingas —

Henr. Lukaševičius

Mirė
Ona Raudžiuvienė palaidota iš Angelių Karalienės parapijos bažnyčios liepos 6 d. šv. Jono kapinėse.
Antanas Bajerčius palaidotas iš Angelių Karalienės parapijos bažnyčios liepos 3 d. šv. Jono kapinėse.
Jonas Ligmontas palaidotas birželio 30 d. iš Angelių Karalienės parapijos bažnyčios šv. Kazimiero kapinėse Long Island.
Aleksandras Norus palaidotas liepos 2 d. iš Angelių Karalienės parapijos bažnyčios.

REIKALINGA MOTERIS, kuri galėtų prižiūrėti paraližuotą ligonį. Laikas ir atlyginimas pagal susitarimą. Kreiptis telefonu EV 6-0333 arba asmeniškai: Mr. A. RAGELIS, 1432 Putnam Ave., Brooklyn 27, N. Y.

IŠNUOMOJAMAS kambarys vienam asmeniui Richmond Hill rajone su visais patogumais ir prieinama kaina. Kreiptis: Tel. MI 1-1330.

IŠNUOMOJAMAS 5 kambarių butas 805 Cleveland St. Brooklyn, N. Y. Kreiptis telefonu: CL 1-9470 arba asmeniškai

PARDUODAMI BALDAI, 3 kambariams, pilno moderniško įrengimo. Tuo pačiu galima ir nuomoti tuos 3 kambarius Ridgewoodo rajone. Kreiptis: Telef. GLenmore 3-7921.

MILWAUKEE, Wis., zoologijos sode vaikai "krikščija" dramblį.

P A D Ė K A

Nuoširdžią padėką išreiškiamė mūsų kleb. kun. Norbertui Pakalniui, kuris taip mieliai leido mums minėti Apreiškimo bažnyčioje mūsų vedybinio gyvenimo auksinę sukaktį. Taip pat dėkojame ir kitiems parapijos kunigams. Ypatinga padėka tenka pranciškonams tėvams ir broliams: mūsų giminaičiui T. Petru Baniūnui, OFM, už atlaikytas šv. Mišias ir suteiktą jubiliejinį palaiminimą, asistavusiems T. B. Ramanauskui ir T. J. Adomavičiui, T. M. Stepaičiui už pasakytą pamokslą bei broliams J. Petkevičiui, D. Pauliukaičiui ir Hortulanui Sodeikai už patarnavimą prie altoriaus. Dėkojame muz. Sakui ir jo vadovaujamam par. chorui už gražų giedojimą.

Didžiausia padėka tebūnie mūsų dukrelėms Phylis, Tessie ir Anelė, kurios daugiausia pasidaravo ruošdamos iškilmes. Visiems draugams, pažįstamiems, giminaičiams ir dalyviams dėkojame už gražias dovanas bei jų dalyvavimą mūsų pagerbime. Dar kartą tariame nuoširdžiausią ačiū visiems.

Svočiai Onai Survilionei ir Mr. Mrs. W. Stroliai

ELIZABETH, N. J.

Šv. Petro ir Povilo parapičiai birželio 29 turėjo iškilmingą procesiją su keliaujančia Dievo Motinos statula. Visa diena buvo paskirta maldoms už Lietuvos laisvės atgavimą. Statulą nešė ir garbės sargybą ėjo šv. Vardo d-jos vyrai. Kleb. kun. M. Kemėzis, lydimas parapiinių organizacijų atstovų, vadovavo procesijai. Eisoje skambėjo tradicinės Marijos garbei lietuviškos giesmės, vad. komp. Juozui Žilevičiui.

Bažnyčioje iškilmingus mišparus celebravo kleb. kun. J. Aleksišūnas, diakonu asistavo kun. D. Počius, subdiakonu kun. V. Svirnelis. Kun. dr. J. Starkus, Bayonnės liet. par. klebonas, sakė pamokslą. Kun. J. Pragulbickas atkalbėjo rožančių.

Iš kunigų procesijoje dalyvavo prel. Ig. Kelmelis, T. Juvenalis Liauba, OFM, T. Tomas Žiūraitis, OP, kun. Petras Totoraitis.

Procesijoje kryžių nešė P. Zemeikis, Alb. Matulis ir R. Thomson, Nekalto Prasidėjimo seminarijos Darlingtono auklėtiniai.

Daugelis parapičių prisirašė prie Mėlynosios Armijos sąjūdžio.

Ar skaitai kultūros žurnalą "AIDUS"?

JAU GALIMA ĮSIGYTI A. RINKŪNO VADOVELĮ KREGŽDUTĖ II DALIS
Skaitymai, aplinkos ir tėvynės pažinimas pagal naująją JAV ir Kanados liuanistinių mokyklų programą
Viršelis ir iliustracijos dail. T. Valiaus.
Bostono lietuvių mokytojų leidinys
184 p. — kaina \$2.75
Gauama "Darbininko" administracijoje.

Buss. tel. Office tel. Namų tel.
Ev. 4-9672 EV. 4-6639 EV. 4-1913

LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBAS

SALE IŠNUOMOJAMA
ŠOKIAMS, VESTUVIŲ POKILIAMS IR TT.
J. Zakarauskas, Mgr.
280 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.

BOSTONO ŽINIOS

Atvyko atostogoms
Kun. Jonas Rustelka, kuris klebonauja Kansas valstybėje, liepos 5 d. atvyko mėnesio atostogoms pas savo tėvelius, gyvenančius 206 L gatvė, So. Boston.

Lankosi Bostone
Kun. Jonas Znotinas, kuris šiuo metu vikaruoja šv. Petro parapijoje Washington, D. C., atostogoms atvyko Bostonan ir apsisitojo pas savo tetą Oną Siaurienę High Park. Kun. J. Znotinas Bostone pasiliks ligi šio sekmadienio.

Tikybės pamokos
Katalikų informacijos centras, įsikūręs pas TT. Paulistus, praneša, kad vasaros metu duos tikybės pamokas. Pamokos vyks pirmadieniais ir trečiadieniais 5,30 val. p.p. ir 8 val. vak., gi antradieniais ir ketvirtadieniais 8 val. vak. Tėvai Paulistai taip pat duos specialias pamokas tiems, kurie rengiasi mišrioms vedyboms. Jiems pamokos vyks pirmadieniais ir trečiadieniais 7 val. vak. Registruotis šiuo adresu: The Paulist Fathers, 5 Park St., Boston 8, Mass.

Atidaryta paroda
Liepos 3 d. So. Bostone, Tautininkų namuose, atidaryta Lietuvos genocido paroda, kuri užtruks iki liepos 11 d. Atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 9 v.v.

Išvyksta manevrams
Kun. Jonas Žuromskis liepos 10 d. išvyksta dviejų savaičių manevrams į kariuomenės stovyklą Drumm Camp N. Y. Kun. Jonas Žuromskis tarnauja National Guard ir turi kapitono laipsnį.

"Laisvės Varpo" gegužinė įvyksta liepos 18 Brocktono Fair Grounds prie lietuvių bažnyčios. Programoje dalyvaus Bostono vyrų choras, O. Ivaškienės tautinių šokių grupė ir k.

CAMBRIDGE, MASS.
Vilimas ir Emilija Sabai iš Medford, Mass. praleidžia atostogas savo vasarnamyje.

PARDUODAMAS GRAŽUS ŪKIS — 45 akrai geros žemės; pusė dirbamos ir didelis miškas. Prie namų teka upelis; yra didelis vištinkas, 10 gyvulių; namas 6 kambarių. Du broliai viengingai priversti parduoti tą gražų ūkį prie gero kelio ir lietuviškoje kolonijoje.

P. L. AITUČIAI
455 Cross St.
Bridgewater, Mass.

LIETUVIŲ RADIO VALANDOS PROGRAMA

WESX—1230 kilocycles—Marblehead-Salem, Mass.
Kiekvieną šeštadienį nuo 11 iki 12 val. vidudienio. Jeigu norite kator pasveikinti ar pranešti, tai asmeniškai iduokite ar siuškite vedėjui **ANTANUI F. KNEIŽIUI** — Lithuanian Radio Hour, 50 Cottage St., Norwood, Mass. Skyriai: Lithuanian Furniture Co. — A. ir O. Ivaškai, 328 W. Broadway, ir Stasys Jakutis, 496 E. Broadway, So. Boston, Mass.; Antanas Daukantas Market, 187 Webster Ave., Cambridge, Mass. Telefonai: NORwood 7-1449; SOUTH Boston 8-4618 ar 8-1940; KIRkland 7-8533.

Lietuvių Radijo Korporacija

502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. SO 8-0489
Lietuvių Radijo programa iš stoties WBMS, 1090 kilocikly, perduoda sekmadieniais nuo 12 iki 12:30 val. Būna lietuviškos dainos, muzika ir Magdūtės pasaka. Biznio reikalais kreiptis į STEPONĄ MINKU, Baltic Florists Gėlių ir Dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Tel. SO 8-0489. Ten gaunamas "Darbininkas", lietuviškos knygos ir rankų darbo dovanos.

LAISVĖS VARPAS

Naujosios Anglijos lietuvių KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA
WBMS, 1090 kilocycles Boston 15, Mass.
Sekmadieniais 12:30 iki 1:00 val. pietų metu
VEDEJAS — P. VIŠČINIS
31 Bunker Ave., Brockton 4, Mass.
Tel. Brockton 8-1159-R.

AR RASITE bent vieną, kuriam nepatiko pernykštė Angelių Karalienės parapijos gegužinė? — Nėra tokio. Šių metų gegužinė bus dar puikesnė. Todėl—

Visi į Angelių Karalienės parapijos

PIKNIKĄ

kuris įvyks

LIEPOS - JULY 11 DIENĄ
National Hall and Park

65-13 38 Ave., Woodside, L. I. (38 Ave. ir 65 St. kamp.)
Gros puikus orkestras. Šokiams specialiai aikštė. Būkite tikri, kad ten bus puiki motaika. Lauksime visų.

JONĖ ŽUKAUSKAITE ATIDARO VASARNAMĮ PRIE ATVIROS JŪROS

REZERVUOTIS KAMBARIUS IŠ ANKSTO (su valgiu ir be valgio)

JONĖ ŽUKAUSKAITE
305 PARK PLACE AVE.
Telef. PROspect 4—9652 BRADLEY BEACH, N. J.